

***Alles wat je moet
weten over de Index***

ABVV

Samen sterk

Alles wat je moet weten over de Index

Mannen - Vrouwen:

Verwijzingen naar personen of functies (zoals 'werknemers', 'adviseur',...) hebben betrekking op vrouwen en mannen.

Inhoudstafel

■ 1. Inleiding	4
■ 2. De index, wat is dat?	5
2.1 Het indexcijfer van de consumptieprijzen	5
2.1.1 <i>Waarom een indexcijfer van de consumptieprijzen?</i>	5
2.1.2 <i>Hoe wordt de index berekend?</i>	5
2.1.3 <i>Welke kwaliteiten moet de index hebben?</i>	7
2.1.4 <i>Waarom zitten sommige producten en diensten niet in de index?</i>	8
2.2 De gezondheidsindex	9
2.3 De geharmoniseerde index van de consumptieprijzen of de Europese index	9
2.4 De indexhervormingen	10
2.4.1 <i>Kort historisch overzicht</i>	10
2.4.2 <i>De negende grote hervorming van 2014</i>	13
2.4.2.1 <i>Context</i>	13
2.4.2.2 <i>De structuur van de index</i>	13
2.4.2.3 <i>Elementen van de negende grote hervorming van 2014</i>	15
2.4.2.4 <i>De toekomst</i>	24
■ 3. De omrekeningscoëfficiënt	25
3.1 Wat?	25
3.2 Hoe gebruiken?	26
■ 4. Automatische indexering: wat is dat?	27
4.1 Definitie	27
4.2 Historiek	27
4.3 Voornaamste gebruikte methodes	28
4.3.1 <i>In de privésector</i>	28
4.3.2 <i>In de openbare sector</i>	29
4.3.3 <i>Indexering van de sociale uitkeringen</i>	30
■ 5. Automatische indexering: voor of tegen?	31
5.1 Voordelen van de automatische indexering	31
5.2 Aanvallen op de automatische indexering	32
5.3 De opdracht van het ABVV	34

Bijlagen

■ 1. Verklarende woordenlijst	38
■ 2. Lijst van de getuigen en hun gewicht	42
■ 3. Geografische weging	64
■ 4. Nieuwe methodologie huishuur	65
■ 5. Nieuwe methodologie voor telecommunicatie	67
■ 6. Nieuwe methodologie voor de seizoensproducten	70
■ 7. Omrekeningscoëfficiënt	72
■ 8. Huurindexering	73

1 Inleiding

De index weerspiegelt de evolutie van de consumptieprijzen. Het is een economische indicator die de prijsevolutie meet van de goederen en diensten die gezinnen aanschaffen. Het betreft hier goederen en diensten die kenmerkend zijn voor de consumptiegewoonten van de gezinnen. De index is gekoppeld aan de automatische indexering. De automatische indexering maakt het mogelijk om de lonen en sociale uitkeringen aan te passen aan de evolutie van de levensduurte. Op die manier wordt de koopkracht van alle werknemers en sociale uitkeringsgerechtigden beschermd. Het ABVV heeft steeds een voortrekkersrol gespeeld in de strijd om de koopkracht van de huishoudens te beschermen. Een strijd die we kunnen voeren dankzij onze actieve aanwezigheid binnen de Indexcommissie en de inzet van onze militanten voor het behoud van de automatische indexering.

Ons automatisch indexering mechanisme wordt vaak in vraag gesteld, bekritiseerd en aangevallen door werkgevers, rechtse partijen en internationale instellingen waaronder het Internationaal Monetair Fonds en de Europese Commissie. Desalniettemin is de index een belangrijk instrument in de strijd tegen de armoede, alsook een belangrijk instrument van solidariteit (zie hoofdstuk 5 van deze brochure). Tijdens de crisis speelde de index ook de rol van 'economische schokdemper'. Vanuit economisch oogpunt gezien, ondersteunt de automatische indexering de koopkracht van de gezinnen, de binnenlandse vraag en bijgevolg ook het bedrijfsleven en de handel.

Om het consumptiegedrag van de gezinnen beter weer te geven, wordt de index regelmatig aangepast. Ons consumptiegedrag verandert immers doorheen de tijd, en dit behoort snel. Vandaag draagt niemand nog een bolhoed, een product dat nochtans in de eerste indexkorf zat. Een floppydisk of een videocassette is in onbruik geraakt en vervangen door modernere technologieën. Indexhervormingen zijn dus nodig. Iedereen voelt de evolutie van de prijzen en van de kosten voor levensonderhoud. De indexkorf moet representatief zijn zodat de automatische indexering de stijging van de kosten voor levensonderhoud daadwerkelijk en zonder enige scheefftrekking weergeeft.

De laatste grote indexhervorming dateert van 2006. Dit was de achtste grote indexhervorming. Het indexcijfer trad in voege in januari 2006 en had als basisjaar 2004 (basis 2004 = 100). In 2006 engageerde de Indexcommissie zich om voortaan alle 8 jaar een volledige indexhervorming door te voeren, en tussentijds alle twee jaar een minihervorming door te voeren. Zo werd in 2008 en in 2010 een minihervorming doorgevoerd. In 2012 werd geen minihervorming doorgevoerd, gezien de twee voorgaande al een actualisering van de korf betekenden en dus de evolutie van het consumptiepatroon weerspiegelden. Bovendien had de Indexcommissie de werkzaamheden voor de grote indexhervorming van 2014 al opgestart. Eind 2012 besloot de regering echter eenzijdig een aantal maatregelen door te voeren die de berekeningsmethode wijzigden. Deze maatregelen komen uitvoerig aan bod in hoofdstuk 3 van deze brochure. Ondanks het heftige verzet van het ABVV, besliste de bevoegde minister toch om sommige maatregelen vanaf januari 2013 in te voeren en andere maatregelen later in te voeren.

Deze brochure probeert op een begrijpelijke manier inzicht te geven in zowel een aantal theoretische als praktische aspecten verbonden aan de index en de automatische indexering. Diverse aspecten komen aan bod: de geschiedenis, de berekening, het belang van de automatische indexering alsook de actualiteit, en meer bepaald de grote hervorming van 2014.

2 De index, wat is dat?

De index en al wat daarmee verband houdt, begrijpelijk uitleggen is een opgave. We hebben in bijlage van deze brochure (bijlage 1) dan ook een verklarende woordenlijst toegevoegd. In deze verklarende woordenlijst staan alle moeilijke termen met hun betekenis. Maak er als lezer handig gebruik van.

Hoofdstuk 2 geeft uitleg over de verschillende soorten indexeringen en hun impact. Het laatste deel van dit hoofdstuk focust op de negende grote indexhervorming, en meer bepaald de methodologische aanpassingen die tot doel hebben de evolutie van de kosten voor levensonderhoud beter te meten.

■ 2.1 Het indexcijfer van de consumptieprijsen

2.1.1 Waarom een indexcijfer van de consumptieprijsen?

Het indexcijfer van de consumptieprijsen – beter bekend als ‘de index’ – is een instrument dat de prijsevolutie meet van goederen en diensten die de gezinnen aanschaffen. Het geeft een schatting van de evolutie van de levensduurte voor de gezinnen.

In een ideale wereld zou het noteren van de prijzen moeten gebeuren voor álle consumptiegoederen en diensten. Dat is uiteraard onmogelijk. Daarom wordt een keuze gemaakt uit de belangrijkste goederen en diensten, de zogenaamde ‘getuigen’. Maandelijks worden de prijzen van deze producten genoteerd in een aantal verkooppunten verspreid over het hele land.

2.1.2 Hoe wordt de index berekend?

De berekening van het maandelijks indexcijfer gebeurt door de Eenheid Consumptieprijsen. Een instantie die deel uitmaakt van de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de Federale Overheidsdienst Economie (FOD Economie). De eenheid bestaat uit een buitendienst met agenten die maandelijks de prijzen noteren van de ‘getuigen’ (goederen en diensten) op verschillende ‘lokaliteiten’ (plaatsen), en uit een binnendienst die de index berekent. Het recentste indexcijfer is onmiddellijk na goedkeuring door de Indexcommissie beschikbaar via de internetsite van de FOD Economie.

De berekeningsmethode die we op de hiernavolgende pagina’s uitleggen, is van toepassing op de overgrote meerderheid van de 611 getuigen van de nieuwe index. Voor sommige getuigen wordt echter een lichtjes verschillende methode gebruikt.

1ste stap: berekening van de basisprijzen per lokaliteit

Gedurende een heel jaar – het basisjaar 2013 in dit geval – worden per maand voor alle getuigen de gemiddelde prijzen berekend. Zo krijg je voor elk van de 65 lokaliteiten en voor elk van de 611 getuigen twaalf maandelijks gemiddelde prijzen. De basisprijs per lokaliteit voor een getuige is de gemiddelde prijs van deze getuige tijdens het basisjaar, dus de som van de twaalf maandelijks gemiddelde prijzen gedeeld door twaalf.

2de stap: berekening van de maandelijkse gemiddelde prijzen per lokaliteit

In elk van de 65 lokaliteiten worden in een aantal vooraf bepaalde verkooppunten de prijzen van alle getuigen genoteerd. Per lokaliteit wordt voor elke getuige het rekenkundige gemiddelde berekend.

3de stap: lokale indexcijfers per getuige

Vanaf het in voege treden van een vernieuwde indexkorf, met een nieuw basisjaar, wordt voor elke getuige maandelijks een lokaal indexcijfer berekend. Deze lokale index is de gemiddelde prijs van de getuige in een welbepaalde lokaliteit, gedeeld door de basisprijs per lokaliteit (berekening: zie 1ste stap), vermenigvuldigd met 100.

4de stap: indexcijfers van de lokaliteiten

Op basis van de berekende lokale indexcijfers per getuige, berekent de Administratie voor elk van de 65 lokaliteiten één indexcijfer. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de gewichten van de verschillende getuigen. Het gewicht van een getuige geeft zijn belang aan binnen het gezinsbudget. De gewichten worden uitgedrukt in pro mille (‰). De som van de gewichten van alle getuigen is dus gelijk aan 1000.

In alle lokaliteiten worden de lokale indexcijfers van alle getuigen vermenigvuldigd met de gewichten van deze getuigen. Vervolgens worden de gewogen indexen samengeteld en ten slotte wordt dit cijfer gedeeld door de som van de gewichten, dus door 1000. Zo krijgen we voor elk van de 65 lokaliteiten één indexcijfer.

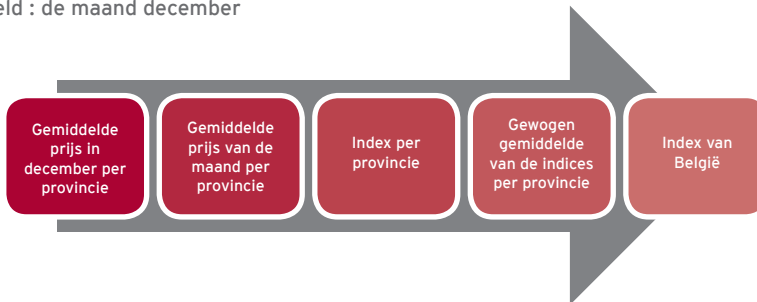
5de stap: het indexcijfer van België

De laatste stap bestaat uit de berekening van het nationale indexcijfer van de consumptieprijzen op basis van de indexcijfers van de 65 lokaliteiten. Het gewicht van deze lokaliteiten, eveneens uitgedrukt in ‰, is gebaseerd op het aantal inwoners van iedere lokaliteit. De grote lokaliteiten hebben een belangrijker gewicht dan de kleinere.

Alle indexcijfers van de lokaliteiten worden op hun beurt vermenigvuldigd met de gewichten van de lokaliteiten en vervolgens opgeteld. De som wordt tenslotte gedeeld door 1000, dus door de som van de gewichten van de 65 lokaliteiten.

Om de prijzen van bepaalde getuigen op te nemen in de index, wordt een licht afwijkende formule gebruikt die we in deze brochure¹ niet uitleggen. Dit is met name het geval voor de getuigen: vers fruit en verse groenten; verse vis, week- en schaaldieren; huur; snijbloemen; aardappelen; reizen naar het buitenland; farmaceutische specialiteiten; wagens; verzekeringen.

Voorbeeld : de maand december

¹ Voor technische info over de berekeningswijzen van de getuigen verwijzen we naar de brochure van de FOD Economie, beschikbaar op de site www.economie.fgov.be

Naar aanleiding van de laatste grote hervorming, worden de prijzen van een reeks goederen en diensten niet langer in de 65 lokaliteiten opgetekend. Het betreft goederen en diensten waarvoor de prijzen nationaal vastliggen (zie punt 2.4). Dit wijzigt de manier waarop de index berekend wordt. Schematisch gezien geeft dit:

2.1.3 Welke kwaliteiten moet de index hebben?

• De index moet representatief zijn

Aangezien het onmogelijk is om alle bestaande goederen en diensten op te nemen in de index, dient erop toegekeken te worden dat de lijst met goederen en diensten zo representatief mogelijk is voor het geheel van de gemiddelde consumptie uitgaven van de gezinnen.

Bij de keuze van deze representatieve goederen en diensten houdt de Indexcommissie rekening met de resultaten van de Gezinsbudgetenquête. Uit deze enquête kan afgeleid worden welke goederen en diensten en hoeveel een 'gemiddeld gezin' jaarlijks consumeert.

Een consumptiegoed of dienst wordt als getuige in de indexkorf opgenomen als het representatief is voor een heel gamma identieke of gelijkaardige goederen of diensten. Zo worden bijvoorbeeld de prijzen genoteerd van een bepaald soort aardappel omdat deze in het land een groot verbruik kent. Deze getuige 'aardappelen' staat dan in het indexcijfer voor alle soorten aardappelen die door de huishoudens verbruikt worden.

Eveneens op basis van de Gezinsbudgetenquête worden aan de verschillende goederen en diensten 'gewichten' toegekend. Zo krijgt een getuige een kleiner of groter gewicht, al naargelang het belang van deze getuige in de gezinsuitgaven. Zo heeft plat water bijvoorbeeld een gewicht van 2,28 ‰ (pro mille) in de indexkorf (basis 2013) omdat de gezinnen gemiddeld ongeveer €2,28 op €1000 uitgeven voor de aankoop van plat water. Die 2,28 ‰ staat voor het gewicht van deze getuige in de indexkorf.

Om zijn representatieve karakter te behouden, moet de indexkorf regelmatig geactualiseerd worden. Bij de actualisering worden nieuwe en veel geconsumeerde goederen en diensten opgenomen (in de index met basis 2014 waren dit o.a. een bluraylezer, parking, car wash), en minder verkochte of uit de markt verdwenen goederen en diensten uit de index verwijderd. De algemene regel die door de Administratie bepaald werd inzake de samenstelling van de korf, voorziet dat: indien een dienst of een goed met een weging hoger dan 1 ‰ in de korf opgenomen wordt, en anderzijds uit de korf verdwijnt wanneer de weging lager is dan 1 ‰ (zie hoofdstuk 3). Sommige producten moeten echter wel in de Belgische korf opgenomen worden, ook al is hun weging lager dan à 1 ‰.

Tot 2006 vond om de 8 jaar een volledige hervorming van de korf plaats. Vanaf 2006 vindt om de 2 jaar een actualisering van de korf plaats (minihervorming). Vanaf 2014, wordt een jaarlijkse actualisering mogelijk, en dit aan de hand van een jaarlijks werkplan dat bij het begin van elk jaar door de Indexcommissie wordt bepaald.

• De index moet de evolutie van de levensduurte weergeven

De index is de barometer van onze levensduurte. Stijgen de prijzen, dan moet de index stijgen. Dalen de prijzen, dan moet de index dalen.

Belangrijk evenwel om te onthouden is dat de index der consumptieprijzen, het gemiddelde van meerdere gemiddelden met een verschillend gewicht reflecteert. Een voorbeeld ter illustratie. De getuige 'huishuurprijis' vertegenwoordigt het gemiddelde van de uitgaven voor huishuur van de Belgische gezinnen. Toch dient er rekening te worden gehouden met het feit dat in België zo'n 75% van de gezinnen eigenaar zijn, terwijl slechts 25% huurder. Dit betekent dat – ook al vertegenwoordigt de huuruitgave een belangrijk deel van de uitgaven van de gezinnen – deze uitgave toch relatief minder doorweegt.

• De index moet doorzichtig en verstaanbaar zijn voor iedereen

Ingewikkelde formules en berekeningsmethodes zijn soms nodig opdat de index de algemene prijsevolutie zo getrouw mogelijk zou weergeven. Maar om de index voor iedereen doorzichtig en verstaanbaar te houden, worden in de mate van het mogelijke eenvoudige berekeningswijzen gehanteerd.

• De index moet controleerbaar zijn

In het verleden werden pogingen ondernomen om de index te manipuleren, en dit met de bedoeling een indexering uit te stellen. De enige mogelijkheid om deze manipulaties te voorkomen, is een strenge controle op de berekening van het indexcijfer. Die controle gebeurt door de Indexcommissie. Het ABVV is steeds actief geweest in deze Commissie. We hebben o.a. adviezen uitgewerkt en de berekeningswijze bestudeerd.

2.1.4 Waarom zitten sommige producten en diensten niet in de index?

- Onze index is een index van de consumptieprijzen. Investeringsuitgaven worden dan ook niet opgenomen in onze index. Ter illustratie:
 - ▶ alle investeringsuitgaven zoals aflossingen voor hypothecaire leningen, voor renovatiekosten of voor grote herstelwerken, voor de aankoop van een tuinhuisje;
 - ▶ uitgaven in vreemde munt tijdens een vakantieverblijf in het buitenland;
 - ▶ zelf geteelde land- en tuinbouwproducten;
 - ▶ uitgaven voor kansspelen, lotto, weddenschappen, jacht- en visvergunningen, wapendracht;
 - ▶ bijdragen aan vakbonden, politieke partijen
 - ▶ giften aan erediensten, aan liefdadigheidswerken en aan derden
 - ▶ boetes en bekeuringen, kosten bij rechtsprocedures enz.
- Goederen en diensten die van de markt verdwenen zijn of onbelangrijk geworden zijn in de gezinsuitgaven (< 1%) worden uit de indexkorf gehaald.
- Goederen en diensten die niet (meer) of moeilijk te volgen zijn, worden ook niet (meer) in de indexkorf opgenomen. Hun prijsevolutie is niet controleerbaar door een gebrek aan gegevens. Zo is bijvoorbeeld het kijk- en luistergeld uit de korf gehaald in 2006 omdat het in 2002 in Vlaanderen en Brussel werd afgeschaft en niet langer voor het hele land opgevolgd kan worden.

■ 2.2 De Gezondheidsindex

De Gezondheidsindex werd onder druk van de werkgevers ingevoerd. Dit gebeurde bij Koninklijk Besluit (K.B.) van 24 december 1993 ter "uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen met de bedoeling de indexering van de lonen en de sociale uitkeringen te vertragen."

Dit K.B. bepaalde dat vanaf 1 januari 1994, de automatische indexering van de lonen en de sociale uitkeringen niet langer zou gebeuren op basis van het gemiddelde indexcijfer van de consumptieprijzen van de 4 laatste maanden, maar op basis van de gemiddelde gezondheidsindex van die 4 laatste maanden.

Bij de Gezondheidsindex worden 4 soorten producten geschrapt uit de index van de consumptieprijzen: tabaksproducten, alcoholhoudende dranken, benzine en diesel. De gezondheidsindex stijgt daardoor minder snel dan de gewone index van de consumptieprijzen.

Het ABVV heeft zich stevig verzet tegen het principe van de gezondheidsindex tijdens de acties tegen het Globaal Plan, maar kon de invoering van de gezondheidsindex niet verhinderen.

■ 2.3 De geharmoniseerde index van de consumptieprijzen of de Europese index

De Geharmoniseerde Index van de Consumptieprijzen is het instrument dat op Europees niveau, de prijsstabiliteit in de lidstaten meet. Het Europese Verdrag van Maastricht (1992) voorziet dat een lidstaat moet beschikken over een hoge prijsstabiliteit die wordt gemeten aan de hand van de inflatie.

Om een vergelijking op Europees niveau mogelijk te maken, formuleerde Eurostat (de dienst voor statistiek van de Europese Unie) voor de lidstaten enkele aanbevelingen betreffende de berekening van de index die dienst moet doen als inflatiemeter.

De Geharmoniseerde Index van de Consumptieprijzen heeft geen invloed op de automatische indexering van de lonen en de sociale uitkeringen in België. Hij wordt enkel gebruikt voor de controle van de prijsstabiliteit zoals voorzien in het Europese Verdrag. Hij laat toe een vergelijking te maken van de inflatiecijfers binnen de Europese Unie.

Sinds maart 1997 publiceert Eurostat dit cijfer maandelijks voor alle lidstaten. De berekening voor België gebeurt (sinds januari 1997) door de Eenheid van de FOD Economie.

Zoals kan worden afgeleid uit onderstaande cijfers met betrekking tot de 12 maanden van het jaar 2010, evolueren de nationale index van de consumptieprijzen en de geharmoniseerde index van de consumptieprijzen vrij gelijklopend.

Het meest opvallende verschil tussen de twee is dat de nationale index van de consumptieprijzen geen rekening houdt met de koopjes, en de Geharmoniseerde Index van de Consumptieprijzen wel.

Naar aanleiding van een eenzijdige regeringsbeslissing wordt sinds januari 2013 in de Consumptieprijsindex (CPI) echter wel rekening gehouden met de prijzen tijdens de solden. Het effect van de wintersolden wordt gespreid over de index van de maanden januari tot juni, en het effect van de zomersolden wordt gespreid over de index van de maanden juli tot december. Het ABVV heeft deze beslissing aangevochten. De beslissing werd immers genomen zonder rekening te houden met het advies van de sociale partners, en zonder rekening te houden met de na te leven timing voor de hervormingen. Het ABVV heeft ook het 'basiseffect' aangeklaagd. Immers, vermits het effect van de solden in de index vanaf januari ingevoerd wordt, moeten we stellen dat – in vergelijking met de maandelijks indexcijfers voor 2012 (zonder de solden) – die vergelijking niet opgaat. Die vergelijking omvat twee verschillende korven.

Evolutie van de Consumptieprijsindex (CPI) en van de Geharmoniseerde Consumptieprijsindex (HICP) in 2013

Maand	CPI (2004 = 100)	HICP (2005 = 100)
Januari	121,63	119,02
Februari	122,02	119,78
Maart	122,19	119,81
April	122,14	119,61
Mei	122,32	119,51
Juni	122,53	119,86
Juli	122,66	118,35
Augustus	122,58	120,28
September	122,65	120,07
Oktober	122,56	119,94
November	122,64	120,06
December	122,84	120,59

■ 2.4 De indexhervormingen

2.4.1 Kort historisch overzicht

Het Indexcijfer der kleinhandelsprijzen (de vroegere Consumptieprijsindex) werd in 1920 ingevoerd op initiatief van socialistisch minister J. Wauters. Het doel was de evolutie van de prijzen te kunnen meten. Immers, in de periode na WO1, klommen de prijzen pijlsnel maar volgden de lonen deze evolutie niet. Ondanks de invoering van een indexcijfer voorzag toen slechts een beperkt aantal Collectieve Arbeidsovereenkomsten (CAO's) – bijvoorbeeld in de mijnsector – in een automatische indexering.

Vandaag, ongeveer een eeuw later, voorzien quasi alle CAO's in de privésector op een specifieke manier in een automatische aanpassing van de lonen en barema's aan het 4-maandelijks voortschrijdende gemiddelde van de gezondheidsindex. Voor de publieke sector is het de wet van 1 maart 1977 die in de automatische indexering van de lonen voorziet.

Naast de lonen, worden ook de sociale uitkeringen automatisch geïndexeerd.

Sinds zijn ontstaan in 1920 is de index negen keer hervormd. Dit gaf aan leiding tot:

- een uitbreiding en weging van de lokaliteiten;
- een uitbreiding en weging van de getuigen op basis van de gezinsbudgetenquêtes;
- en een uitbreiding en wijziging van de berekeningsmethodes van de indexcijfers van bepaalde getuigen.

Maar ook de index'familie' heeft uitbreiding gekend. Naast het Nationaal Indexcijfer van de Consumptieprijzen bestaan ondertussen ook de Gezondheidsindex en het Geharmoniseerd Indexcijfer van de Consumptieprijzen (of Europese index, zie hierboven).

Onderstaand overzicht geeft de belangrijkste ontwikkelingen weer sinds het ontstaan van de index.

Jaar	Gebeurtenis	Specificiteit
1920	Ontstaan van het Indexcijfer der kleinhandelsprijzen als meetinstrument voor het opvolgen van de evolutie van de kleinhandelsprijzen.	<ul style="list-style-type: none"> • 56 getuigen (55 goederen en 1 dienst) • 59 lokaliteiten (steden en gemeenten met een grote handelsactiviteit) • basis: april 1914 = 100
1935	Oprichting van de Commissie van het Indexcijfer van de kleinhandelsprijzen	<ul style="list-style-type: none"> • samengesteld uit • wetenschappers • werknemersvertegenwoordigers • werkgeversvertegenwoordigers
1939	EERSTE HERVORMING	<ul style="list-style-type: none"> • 56 getuigen (33 getuigen worden vervangen) • 62 lokaliteiten die gewogen worden op basis van het bevolkingsaantal • basis: 1936–1937–1938 = 100 (prijsgemiddelden over 3 jaar om uitzonderlijk grote prijschommelingen tegen te gaan)
1940 – 1946	Tijdelijke stopzetting van de publicatie van de index en van de werking van de Commissie van het Indexcijfer van de kleinhandelsprijzen wegens WOII.	De werkgevers blokkeerden of verlaagden de lonen tijdens de oorlog.
1955	TWEEDE HERVORMING	<ul style="list-style-type: none"> • 79 getuigen • 62 lokaliteiten • basisjaar: 1953 = 100
1968	DERDE HERVORMING <ul style="list-style-type: none"> • Indexcijfer der kleinhandelsprijzen wordt indexcijfer der Consumptieprijzen • Eerste index die rekening houdt met een degelijke Gezinsbudgetenquête • De geboorte van de Indexcommissie 	<ul style="list-style-type: none"> • 147 getuigen • 62 lokaliteiten • basisjaar: 1966 = 100
1972	Tussentijdse hervorming: omwille van de invoering van de BTW die in bepaalde sectoren aanzienlijke prijsstijgingen met zich Meebrengt.	<ul style="list-style-type: none"> • 147 getuigen: <ul style="list-style-type: none"> – voedingswaren (30%) – niet-voedingswaren (40%) – diensten (verhoogd tot 30%) • basisjaar: 1971 = 100
1973	Tussentijdse hervorming: omwille van de eerste petroleumcrisis was een betere representativiteit van brandstoffen voor huishoudelijk gebruik noodzakelijk.	Opname van twee nieuwe goederen, gasolie en lichte stookolie, naast diverse steenkoolsoorten.
1976	VIERDE HERVORMING De eerste gewogen index met getuigen die gewogen worden op basis van de consumptieuitgaven van de gezinnen.	<ul style="list-style-type: none"> • 358 getuigen: <ul style="list-style-type: none"> – 269 goederen (onder meer een korf van 99 farmaceutische specialiteiten doet haar intrede) – 88 diensten – 1 nieuwe getuige voor huren • 62 lokaliteiten • basis: 1974–1975 = 100

Jaar	Gebeurtenis	Specificiteit
1977	Tussentijdse hervorming om de impact op het indexcijfer te beperken van de grote prijschommelingen van de aardappelen en fruit- en groente korven bij uitzonderlijke weersomstandigheden (bijv. de droogte van 1976).	Voor de berekening van het indexcijfer van de aardappelen en de fruit- en groentekorven, wordt overgestapt op 'voortschrijdende gemiddelden' (deze posten krijgen het rekenkundige gemiddelde van de indexcijfers van de drie voorgaande maanden toegewezen).
1984	VIJFDE HERVORMING	<ul style="list-style-type: none"> • 401 getuigen: <ul style="list-style-type: none"> - 304 goederen (uitgebreider korf vers fruit en groenten; korf van 200 farmaceutische specialiteiten waarbij rekening wordt gehouden met de terugbetalingscategorie van de patiënt) - 96 diensten - 1 getuige voor huren • 62 lokaliteiten • basisjaar: 1981 = 100
1991	ZESDE HERVORMING Het aantal lokaliteiten wordt voor het eerst sinds 1939 verhoogd.	<ul style="list-style-type: none"> • 429 getuigen: <ul style="list-style-type: none"> - 334 goederen - 93 diensten - 2 getuigen voor huren (sociale huur en niet sociale huur) • 65 lokaliteiten • basisjaar: 1988 = 100
1994	Invoering van het Gezondheidsindexcijfer.	Sinds 1 januari 1994 geldt het 4-maandelijks voortschrijdende gemiddelde van de gezondheidsindex als basis voor de indexeringen van huren, lonen en sociale uitkeringen.
1997	Invoering van het geharmoniseerd indexcijfer van de consumptie-prijzen.	Om de inflatie in de lidstaten van de eurozone te kunnen vergelijken.
1998	ZEVENDE HERVORMING De Geharmoniseerde Index vertraagt de invoering en beïnvloedt de hervorming van het nieuwe nationale indexcijfer.	<ul style="list-style-type: none"> • 481 getuigen (voor de Gezondheidsuitgaven wordt voortaan alleen rekening gehouden met het remgeld) • 65 lokaliteiten • basisjaar: 1996 = 100
2006	ACHTSTE HERVORMING Beperkte actualisering van de indexkorf om de 2 jaar (eerste gebruik van de CPI met basisjaar 2004).	<ul style="list-style-type: none"> • 507 getuigen • 65 lokaliteiten • basisjaar: 2004 = 100 • zichtbaar vanaf 1/1/2008
2008	TUSSENTIJDSE ACTUALISERING Beperkte actualisering van de indexkorf om de 2 jaar (eerste actualisering van de indexkorf met basisjaar 2004).	<ul style="list-style-type: none"> • 518 getuigen • 65 lokaliteiten • basisjaar: 2004 = 100 • zichtbaar vanaf 1/1/2008
2010	TUSSENTIJDSE ACTUALISERING Beperkte actualisering van de indexkorf om de 2 jaar (tweede actualisering van de indexkorf met basisjaar 2004).	<ul style="list-style-type: none"> • 520 getuigen (zie bijlage 1) • 65 lokaliteiten • basisjaar: 2004 = 100 • zichtbaar vanaf 1/1/2010

2.4.2 De negende grote hervorming van 2014

2.4.2.1 Context

De negende grote hervorming van 2014 werd opgestart in 2013, en vond plaats in een bijzondere context. In december 2012 vaardigde de regering unilateraal een aantal maatregelen uit om de berekening van de index grondig te veranderen. Hierbij werd geen rekening gehouden met het eenparig advies van de Indexcommissie in 2011, waarin gepreciseerd werd dat er in 2012 geen minihervorming zou komen. De regeringsmaatregelen hadden tot doel de evolutie van de consumptieprijsindex te vertragen, en zodoende ook de indexering van de lonen en de sociale uitkeringen te vertragen.

Volgende maatregelen werden eind 2012 door de regering uitgevaardigd:

- rekening houden met het marktaandeel van de diverse tariefformules inzake telecommunicatie (ten laatste januari 2014, maar vroeger indien mogelijk);
- gescande gegevens van grootwarenhuizen gebruiken om het indexcijfer van de voedingswaren en huishoudproducten te berekenen (in het kader van de indexhervorming);
- rekening houden met de solden (vanaf januari 2013);
- beroep doen op de betalingsbenadering voor vaste contracten voor elektriciteit, stookolie en gas (vanaf januari 2013).

2.4.2.2 De structuur van de index

De indeling in 12 hoofdgroepen die de indeling in 8 hoofdgroepen verving in 1998, blijft behouden. Zo blijft de nationale consumptieprijsindex gemakkelijk vergelijkbaar met het geharmoniseerd indexcijfer van de consumptieprijsen (Europese index). Laatstgenoemde hanteert immers ook een indeling in 12 hoofdgroepen, namelijk de 'Classification of Individual Consumption by Purpose' (COICOP).

² De regering heeft besloten over te gaan van de "aankoopbenadering" (basis index : schatting van toekomstige prijzen op jaarbasis, een 'anticiperend' systeem) naar een "betaalbenadering" (basis index = voortschrijdend gemiddelde van de kostprijs in het verleden).

³ De 'Classification of Individual Consumption by Purpose' (COICOP) is een classificatie van consumptie bestedingen die opgesteld werd door de Verenigde Naties. De verdeling bestaat uit 12 hoofdgroepen. In 2012 werd er nationaal een vierde niveau aan toegevoegd, wat een verglijding van bepaalde getuigen naar andere hoofdgroepen met zich meebracht. Ondertussen heeft voor de COICOP-nomenclatuur op Europees niveau een harmonisering plaatsgevonden tot op het vierde niveau. Deze Europese COICOP-nomenclatuur (ECOICOP) wordt nationaal voor de geharmoniseerde consumptieprijsindex (HICP) gebruikt.

In onderstaande tabel wordt aangegeven welke die hoofdgroepen zijn en of ze aan belang hebben gewonnen of ingeboet in de consumptie-uitgaven van de gezinnen in 2012 ten opzichte van 2004. Dit wordt uitgedrukt door het 'verschil in weging'. De nieuwe weging werd bepaald aan de hand van het huishoudbudgetonderzoek (HBO) van 2012.

Vergelijkende tabel: wegingen hoofdgroepenindex met basis HBO 2004 versus index met basis HBO 2012 (gewichten in pro mille uitgedrukt).

Nr	Hoofdgroep	CPI basis 2004	CPI basis 2012	Verschil in weging (%)
1	Voedingsmiddelen en niet alcoholhoudende dranken	173,80	166,33	-4,30%
2	Kleding en schoeisel	62,37	65,40	4,86%
3	Alcoholhoudende dranken en tabak	29,03	23,49	-19,08%
4	Huisvesting, water, elektriciteit, gas en andere brandstoffen	156,96	190,24	21,20%
5	Stoffering, huishoudelijke apparaten, dagelijks onderhoud van de woning	72,84	78,43	7,67%
6	Gezondheidsuitgaven	42,49	29,05	-31,63%
7	Vervoer	156,15	154,53	-1,04%
8	Communicatie	36,62	37,62	2,73%
9	Recreatie en Cultuur	123,53	101,09	-18,17%
10	Opleiding	5,76	6,27	8,85%
11	Hotels, cafés en restaurants	70,26	70,44	0,26%
12	Diverse goederen en diensten	70,19	77,12	9,87%
	Totaal	1000	1000	

Bovenstaande tabel weerspiegelt de evolutie van de consumptiegewoonten van de Belgische gezinnen. Als voorbeeld: tussen 2004 en 2012 zijn de uitgaven voor voedingswaren en niet alcoholhoudende dranken verminderd van 173,8‰ tot 166,3‰. De uitgaven voor meubels, huishoudelijke apparatuur, uitgaven voor onderhoud van de woning zijn daarentegen gestegen tijdens dezelfde periode.

2.4.2.3 Elementen van de negende grote hervorming van 2014

Bij elke grote hervorming worden er methodologische verbeteringen aangebracht aan de berekening van index der consumptieprijzen. De bedoeling is telkens de inflatie zo nauwkeurig mogelijk meten en het consumptiepatroon zo goed mogelijk weergeven.

a) Wijzigingen bij de grote hervorming van 2014

Een nieuwe indexkorf

Zoals bij elke indexhervorming, zijn er ook nu bepaalde minder actuele producten uit de indexkorf verdwenen en worden er nieuwe producten aan toegevoegd. Dankzij deze wijzigingen sluit de indexkorf beter aan bij het huidig consumptiegedrag.

Vanaf 2014 bevat de indexkorf 611 getuigen (i.p.v. 535 vóór de grote hervorming). Het gewicht van elke getuige is gebaseerd op de gezinsuitgaven volgens het Huishoudbudgetonderzoek (het HBO van 2012 is het laatst beschikbare). Bijlage 2 beschrijft de samenstelling van de volledige korf.

Nieuwe getuigen, geschrapte getuigen, veranderde definities

Nr	Benaming hoofdgroep	Nieuwe getuigen	Geschrapte getuigen	Wijzigingen in definitie
1	Voeding en niet alcoholische dranken	Rijst (los), couscous, muesli, varkenslapje, kippenborstfilet, kip kerriesalade, diepvrieszalm, diepvries tijger-garnalen, verse kaas, broodbeleg, studentenhaver, maïs (zoet, in blik), honing, jam (aardbeien), melkchocolade met praliné, kauwgom, tomatenketchup, zout, peper (zwart), melk, melkpoeder (baby's), diepvries-maaltijd o.b.v. vlees, energiedrank, frisdrank, multivruchtsap	Boerenpastei, zee kreeft, oesters, kabeljauwfilet, spliterwten, witte bonen in tomatensaus	Diepgevroren pizza ter vervanging van pizza
2	Alcoholische dranken en tabak	Wodka, kant- en klare Italiaanse wijn, Chileense wijn, Australische wijn, cava, cider		

Nr	Benaming hoofdgroep	Nieuwe getuigen	Geschrapte getuigen	Wijzigingen in definitie
3	Kleding en schoeisel	Zwembroek (man), blazer (dame), broek (dame, synthetisch, zomer), bustehouder (push-up), rok (kinderen), sokken (kinderen), fietshelm, verstelwerk kleding, schoenen (sneakers)	Sportvest (mannen), broek in ribfluweel (winter), mantelopak (winter-dames), mantelpak (zomer-dames), bermuda (zomer-dames), slaapkleed	Slip (boxer) ter vervanging van boxer
4	Woning, water, elektriciteit, gas en andere brandstoffen	Acryl verf, vliesbehang, silicone, briketten, houtpaletten	Antraciet	Water (verbruik), water (zuivering) ter vervanging van waterverbruik
5	Meubelen, huishoudtoestellen en onderhoudsproducten	Bedframe (dubbel), pocketverenmatras, stores, badhanddoek, koelkast (tafelmodel), keukenrobot, waterglas, huur tuingereedschap, keukentrap, buitenverlichting, waspoeder (geconcentreerd), Wc-reiniger, ramen reinigingsproducten, wasverzachter, antikalk product, schuursponsje, vloerwisperdoeken, huishoudrol	Wassalon	Strijkijzer met stoomgenerator ter vervanging van stoomstrijkijzer
6	Gezondheid	Gehoortoestel, tweepersoonskamer (OMNIO), koortsthermometer	Verpleegkundige verzorging: dagforfait, gemeenschappelijke kamer-WIGW voorkeursregime, gemeenschappelijke kamer (gewone rechthebbende)	Sferische brilglazen (in kunststof) ter vervanging van sferische brilglazen (in glas)

Nr	Benaming hoofdgroep	Nieuwe getuigen	Geschrapte getuigen	Wijzigingen in definitie
7	Vervoer	Fietsverlichting, koelvloeistof, herstelling van fiets, carwash, parking		
8	Communicatie	Telecommunicatie packs	–	–
9	Cultuur en vrije tijd	Blu-ray speler, tablet, softwarepakket, blu-ray disk, gitaar, gezelschapsspel «Monopoly», speelgoedkeukentje, rugzak, kattenbakvulling, shampoo hond, huur springkasteel, wenskaart papier (A4 formaat), potlood	DVD-recorder, DVD-speler, externe harde schijf, muziek-CD, educatieve CD-ROM, woordspel, hypericum, solidago, cyclamen, huur van een DVD, toeristische reisgids, verklarend woordenboek, visitekaartjes	Potgrond (10–20l) ter vervanging van potgrond (40–60l) Eendagsattracties (pretpark) en eendagsattracties (andere) ter vervanging van eendagsattracties
10	Opleiding	–	–	–
11	Horeca	Dagmenu, steak tartaar, spaghetti, vol-au-vent, witte wijn (café)	Aperitief	
12	Persoonlijke verzorging en diensten	Haarsnit (dames), sauna, tandenborstel (elektrisch), scheermes (vullingen), tandenborstel (manueel), toiletzeep (vloeibaar), wattenstaafjes, incontinentiemateriaal, badolie, badschuim, deodorant (roll-on), halsketting, catering voor senioren, plaatsen advertentie, levering van bloemen		

Actualisatie van het wegingschema

Om te zorgen dat de index actueel blijft, wordt het wegingschema elk jaar (op basis van de nationale rekeningen), of om de twee jaar (op basis van het huishoudbudgetonderzoek) bijgewerkt. Deze beslissing maakt het voorwerp uit van een grondige onderzoek in de Indexcommissie in 2014. De beslissing wordt eind 2014 genomen voor de index 2015.

Solden opgenomen in de index

Vanaf januari 2013 wordt in de consumptieprijsindex rekening gehouden met de winter- en de zomersolden. Het effect van de wintersolden wordt over de maanden januari t.e.m. juni gespreid en het effect van de zomersolden over de maanden juli t.e.m. december gespreid.

Voorheen werd er in de index met de solden geen rekening gehouden.

Een voorbeeld: indien er bij het optekenen van de prijzen in januari een verschil van 1,8% prijsverlaging n.a.v. de solden vastgesteld wordt, dan wordt de impact als volgt op de consumptieprijsindex verrekend: -0,3 in januari, -0,3 in februari, -0,3 in maart, -0,3 in april, -0,3 in mei, -0,3 in juni. Op die manier zal de index niet in een keer met 1,8% dalen, maar zes maand lang elke maand wat vertraagd worden.

Huisbrandolie op basis van het voortschrijdend gemiddelde

Voor de berekening van de indices voor huisbrandolie werd in januari 2013 overgestapt op een voortschrijdend twaalfmaandelijks gemiddelde. Hierbij worden de maandprijzen gewogen volgens het relatief belang van de verkochte volumes over de laatste 12 maanden.

De 12 maandelijks gewichten werden gebaseerd op de verkochte volumes in 2009, 2010 en 2011 (gemiddelde gebaseerd op de trimestergegevens van deze 3 jaren, waarbij het eerste trimester de maanden december 2008, januari 2009 en februari 2009 inhoudt).

⁴ De nationale rekeningen worden elk jaar door de Nationale Bank van België gepubliceerd, ze vormen de maatstaf voor het meten van de economische resultaten in de loop van een bepaald jaar. De nationale boekhouding houdt rekening met een aantal macro-economische indicatoren. De belangrijkste indicator is het BBP (bruto binnenlands product) dat overeenstemt met de som van de toegevoegde waarden - waarbij de nettobelasting op productsubsidies gevoegd moet worden - van goederen en diensten gedurende een jaar in een land. De nationale boekhouding houdt rekening met heel wat info die enerzijds uit de boekhoudkundige stukken van bedrijven en anderzijds uit de verslagen van administratieve instellingen afkomstig is.

Voorbeeld :

Huisbrandolie weging = 9,80 %	Maandelijke index	Maandelijke gewicht	Voortschrijdend gemiddelde over 12 maanden
2004 = 100			
12/2011	228,68		
01/2012	238,47	0,12	
02/2012	239,71	0,11	
03/2012	246,15	0,06	
04/2012	244,37	0,06	
05/2012	237,11	0,06	
06/2012	221,87	0,05	
07/2012	225,57	0,05	
08/2012	241,92	0,05	
09/2012	247,23	0,10	
10/2012	245,46	0,11	
11/2012	234,67	0,11	
12/2012	230,85	0,12	230,85
01/2013	231,96	0,12	237,57
02/2013	239,37	0,11	237,53
03/2013	229,12	0,06	236,51
04/2013	222,09	0,06	235,17
05/2013	213,39	0,06	233,75
06/2013	216,09	0,05	233,46
07/2013	224,21	0,05	233,39
08/2013	222,62	0,05	232,43
09/2013	233,43	0,10	231,05
10/2013	222,22	0,11	228,49
11/2013	218,68	0,11	226,73
12/2013	224,43	0,12	225,96

Verklaring : de index van de maand januari 2013 bedraagt **237,57** en is gelijk aan de som van de indexcijfers van **februari 2012** tot januari 2013 gewogen volgens hun **maandelijke gewichten**.

In cijfers uitgedrukt geeft dit $\rightarrow 237,57 = (0,11 * 239,71) + (0,06 * 246,15) + (0,06 * 244,37) + (0,06 * 237,11) + (0,05 * 221,87) + (0,05 * 225,57) + (0,05 * 241,92) + (0,1 * 247,23) + (0,11 * 245,46) + (0,11 * 234,67) + (0,12 * 230,85) + (0,12 * 231,96)$

Van een vaste basisindex naar een kettingindex

Vanaf 2014 wordt de index een kettingindex. Het principe van de kettingindex voorziet in een regelmatige actualisatie van de referentieperiode voor de weging. De vergelijking van de prijzen en de hoeveelheden gebeurt niet langer tussen de huidige periode en een vaste referentieperiode, maar wel tussen de huidige periode en een tussentijdse periode.

Op die manier kunnen er elk jaar in januari aanpassingen doorgevoerd worden en kan het wegingschema, de productenkorf of ook de methodologie gewijzigd worden.

	Gewicht 2014	December 2013	December 2014	Gewicht 2015	December 2014	Januari 2015
Aggregaat A	0,25	100,0	105,0	0,20	100,0	101,00
Aggregaat A	0,35	100,0	108,0	0,40	100,0	100,50
Aggregaat A	0,40	100,0	108,0	0,40	100,0	102,00
Index t.o.v. december		100,0	107,25		100,0	101,20
Kettingindex		100,0	107,25			108,54

Hier is de index van december 2014 gelijk aan de som van de aggregaten A, B en C vermenigvuldigd met hun weging 2014

→ In cijfers uitgedrukt geeft dit : $107,25 = (0,25 \cdot 105) + (0,35 \cdot 108) + (0,40 \cdot 108)$

De index van januari 2015 is gelijk aan de som van de aggregaten A, B en C vermenigvuldigd met hun weging 2015

→ In cijfers uitgedrukt geeft dit : $101,2 = (0,20 \cdot 101) + (0,40 \cdot 100,50) + (0,40 \cdot 102)$

De kettingindex van januari 2015 is gelijk aan de verhouding tussen het product van de beide indexcijfers m.b.t. december en 100

→ In cijfers uitgedrukt geeft dit : $108,54 = (101,2 \cdot 107,25) / 100$

De kettingindex maakt een betere weergave mogelijk van de consumptiegewoonten. De representativiteit van de indexkorf kan mettertijd verbeterd worden – ook al kon de korf om de twee jaar gewijzigd worden via minihervormingen. De vorige CPI was een index met vaste basis, waardoor de weging van de hoofdgroepen gedurende 8 jaar vast bleven. Met de overstap naar een kettingindex kunnen deze regelmatig aangepast worden (in functie van het werkprogramma van de Indexcommissie).

Elementaire prijsindices: van een rekenkundig gemiddelde naar een meetkundig gemiddelde

Voor de berekening van de elementaire prijsindices (prijsindex op het niveau van de producten) wordt het rekenkundig gemiddelde vervangen door een meetkundig gemiddelde. Op die manier zal de index rekening houden met het substitutieverschijnsel dat zich voordoet als reactie op prijswijzigingen. Dankzij het meetkundig gemiddelde hebben dezelfde percentages prijswijzigingen in eenzelfde aggregaat dezelfde weging bij dure en bij goedkopere producten.

Voorbeeld:

	December	Januari	Februari	Maart
Product A	4	6	2	4
Product B	2	4	5	2
Product C	5	2	4	5
Meetkundig gemiddelde	3,42	3,64	3,42	3,42

Het meetkundig gemiddelde 3,42 stemt overeen met $(4 \cdot 2 \cdot 5)^{1/3}$

Concept van lokaal versus nationaal prijsbeleid

Tot nu toe werden de prijzen voor alle producten opgetekend in de 65 lokaliteiten. Maar dit concept is voorbijgestreefd. Vandaag is het prijsbeleid immers veel 'nationaler' geworden dan vroeger. Er zijn de jongste decennia veel grote ketens bijgekomen en die hanteren in heel België voornamelijk eenzelfde prijsbeleid. Bovendien liggen de grote winkelcentra vaak buiten de 65 lokaliteiten.

De prijsopnames van sommige diensten en goederen gebeurt dus niet meer in functie van het concept van de 65 lokaliteiten (d.w.z. dat de prijsopnames niet meer systematisch in de 65 lokaliteiten gebeuren). De betrokken productgroepen waarvoor voornamelijk een nationaal en dus geen lokaal prijsbeleid gevoerd wordt, zijn: de courante verbruiksgoederen (fast moving consumer goods of FMCG, nl. producten voor lichaamsverzorging, schoonheidsproducten, voeding, schoonmaakproducten), kledij, huishoudtoestellen en multimedia. Voor deze producten beschikt de consument over een mogelijkheid tot substitutie (vervangend goed).

Hieronder volgt een lijst met goederen en diensten waarvoor de prijzen nog steeds in de 65 lokaliteiten opgetekend worden (met argumenten die deze keuze voor lokale prijsopname staven).

04.1	HUUR WONING E.A. Mogelijkheid tot substitutie tussen (sociale) woningen is beperkt of onbestaande.
04.3.2	DIENSTEN I.V.M. HET COURANTE ONDERHOUD WONING Weging per provincie, binnen elke provincie wordt de Jevons index gebruikt.
04.4	LEIDINGWATER, AFVALOPHALING, GEMEENSCHAPPELIJKE KOSTEN VERBONDEN AAN DE HUISVESTING Er is geen concurrentie op hetzelfde grondgebied.
04.5.1	ELEKTRICITEIT Zowel marktaandeelen van de distributeurs als de contracten wordt gebruikt.
04.5.2	GAS Zowel marktaandeelen van de distributeurs als de contracten wordt gebruikt.
05.1.3	PLAATSING VLOERBEKLEDING Weging per provincie, binnen elke provincie wordt de Jevons index gebruikt.
05.3.3	HERSTELLING HUISHOUDTOESTELLEN Weging per provincie, binnen elke provincie wordt de Jevons index gebruikt.
05.6.2	DIENSTEN I.V.M. ONDERHOUD WONING Weging per provincie, binnen elke provincie wordt de Jevons index gebruikt.
06	GEZONDHEID (behalve 06.1.2 en 06.1.3) Prijzen worden bepaald door de overheid. Staal en weging van farmaceutische specialiteiten in lijn gebracht met de huidige situatie (o.a. schrapping niet-verzekerden wegens miniem aandeel).
07.1.1	AUTO'S De gewichten van de segmenten zijn gebaseerd op statistieken van de DIV. Binnen elk segment wordt Jevons index gebruikt.
07.2	GEBRUIK VAN PERSOONLIJK VERVOER (behalve verkeersbelasting, autokeuring en motorbrandstoffen) Weging per provincie, binnen elke provincie wordt de Jevons index gebruikt.
07.3	DIENSTEN VERVOER Buiten vliegtickets is er geen concurrentie tussen verschillende vervoersdiensten.

08.1	POSTDIENSTEN 1 aanbieder van klassieke postdiensten.
08.3	TELECOMMUNICATIE DIENSTEN Zowel marktaandeelen van de providers als de tariefformules wordt gebruikt.
09.1.5	HERSTELLING EN HUUR VAN AUDIO- OF VIDEO- OF FOTOAPPARATUUR OF PC Weging per provincie, binnen elke provincie wordt de Jevons index gebruikt.
09.3.5	DIERENARTS Weging per provincie, binnen elke provincie wordt de Jevons index gebruikt.
09.4.2.1.03	FESTIVALS Weging per bezoekersaantallen.
09.4.2.3	KOSTEN VOOR RADIO EN TELEVISIE Marktaandeelen van de providers worden gebruikt.
09.5.2	KRANTEN, MAGAZINES EN TIJDSCHRIFTEN Weging op basis van lezersaantallen.
09.6	REIZEN ALLES INBEGREPEN Weging op basis van statistieken over toerisme van ADSEI.
10	OPLEIDING De prijs voor hoger onderwijs wordt vastgelegd door de overheid.
11.0.0	HOTELS, CAFÉS EN RESTAURANTS (behalve 11.2.0) Weging per provincie, binnen elke provincie wordt de Jevons index gebruikt.
11.2.0	HOTELS EN SOORTGELIJKE HUISVESTINGSDIENSTEN (behalve internaat) Gewichten worden toegewezen aan toeristische bestemmingen.
12.1.1	KAPSALONS EN SCHOONHEIDSINSTITUTEN Weging per provincie, binnen elke provincie wordt de Jevons index gebruikt.
12.4	SOCIALE BESCHERMING Het gaat over een gereguleerde sector.
12.5	VERZEKERINGEN Weging op basis van de marktaandeelen.
12.6	FINANCIËLE DIENSTEN Weging op basis van de marktaandeelen.
12.7	ANDERE DIENSTEN Weging per provincie, binnen elke provincie wordt de Jevons index gebruikt. Behalve voor de notariskosten (nationale prijs) en voor de uitreikingskosten paspoort (Laspeyres aggregatie op basis van bevolking).

Meting van prijsevoluties bij producten die niet langer identiek zijn

De doelstelling van een prijsindex is het volgen van de prijsevolutie van goederen van eenzelfde kwaliteit. In de praktijk wordt men echter geconfronteerd met goederen die verdwijnen van de markt en vervangen worden door andere producten.

De tot nu toe gehanteerde methode is gebaseerd op het 'wegkoppelen' van het prijsverschil tussen het nieuwe en het verdwenen product. Vanaf 2014 wordt overgestapt op een nieuwe methode, waarbij de prijsevolutie van vergelijkbare producten genomen wordt als basis voor de schatting van het prijsverloop van het nieuwe en het vervangen product. Er wordt dus een prijs toegekend voor de vorige maand op basis van de prijsevolutie tussen de huidige en vorige maand, en dit voor vergelijkbare producten.

Voorbeeld :

	Periode 0	Periode 1	Periode 2
Oud product A	799	6	2
Oud product B	599	4	5
Oud product C	599	2	4
Oud product D	820		
Nieuw product E		679,63 *	3,42
Geometrisch gemiddelde	696,31	694,18	635,42
Geometrisch met <i>bridged overlap</i>		664,38 **	
Index t.o.v de periode 0	100,00	99,694	95,348

*toegerekende prijs **gemiddelde van de waarnemingen A, B, C en E

Op basis van de prijsevoluties van de waarnemingen A, B en C tussen periode 1 en periode 2 raamt men de prijs voor nieuw product E tijdens periode 1.

Vervolgens kan een nieuw geometrisch gemiddelde berekend worden voor periode 1 op basis van de prijs van producten A, B, C en E.

Dit gemiddelde wordt dan vergeleken met de gemiddelde prijs van de producten A, B, C en E tijdens periode 2 om zo te komen tot de prijsevolutie tussen beide maanden.

- De prijsevolutie van A, B en C tussen de periodes 1 en 2 bedraagt 0,956
- De geraamde prijs van product E tijdens periode 1 bedraagt $650 \times 0,956 = 679,63$

De prijzevolutie tussen de periodes 2 en 0 is dus gelijk aan $99,694 \times (635,42/664,38) = 95,348$

b) Methodologische aanpassingen van bepaalde categorieën producten en diensten

Bij elke grote hervorming wordt de methodologie van bepaalde getuigen herzien om de prijsstijging ervan nauwkeuriger te kunnen berekenen. Dit gebeurt op basis van voorstellen van de administratie (die het indexcijfer berekent), of op vraag van één van de vertegenwoordigde partijen. Zo hebben de vakbonden bij de hervorming van 2014 erop gewezen dat de berekeningswijze van de huurprijzen (die al jarenlang ruim onderschat worden) herzien moest worden.

Huurprijzen

Wat de huurprijzen betreft zal de berekeningsmethode de evolutie van de prijzen beter weergeven (voor meer details, zie bijlage 4).

Telecommunicatie

Op vraag van de regering houdt de getuige telecommunicatie (vaste en mobiele telefonie, internet, digitale tv) voortaan rekening met de marktaandeelen en de prijs van bundels (voor meer details, zie bijlage 5).

Seizoenscorrecties voor vakantiedorpen en buitenlandse reizen

Vanaf 2014 wordt eveneens een seizoenscorrectie doorgevoerd voor buitenlandse reizen. Momenteel is de evolutie van deze getuige sterk gekoppeld aan de vakantieperiodes in België. De administratie zal een methode gebruiken om het feit te corrigeren dat de paasvakantie en het krokusverlof niet altijd in dezelfde maand vallen. Dezelfde methode wordt toegepast voor de getuige vakantiedorpen (voor meer details, zie bijlage 6).

Seizoensproducten

Seizoenproducten zijn goederen en diensten die in bepaalde maanden van het jaar niet of in beperkte hoeveelheid te koop zijn. Het gaat dus om verse producten (fruit, groenten en verse vis). De nieuwe methode verbetert de berekening van dit indexcijfer want zij is gebaseerd op de maanden waarin die producten effectief te koop zijn (voor meer details, zie bijlage 7).

2.4.2.4 De toekomst

Voortaan wordt het indexcijfer berekend op basis van de diverse elementen die nieuw zijn t.o.v. vorige hervormingen:

- Zoals eerder gesteld, wordt vanaf 2014 overgegaan van een indexcijfer met vaste basis naar een kettingindex. Een kettingindex garandeert de representativiteit van het indexcijfer in de tijd want het wegingschema kan regelmatig aangepast worden.
- Omwille van de overgang naar een kettingindex zal er geen omrekeningscoëfficiënt meer bepaald moeten worden. Die zal automatisch/rekenkundig berekend worden. Bij een kettingindex is het refertejaar systematisch het voorgaande jaar. Om elk jaar de kettingindex te actualiseren wordt de maand december als referentemaand gebruikt.
- De Indexcommissie zal elk jaar in samenwerking met de administratie, een werkprogramma opstellen voor de methodologische aanpassingen en wijzigingen in de productenkorf. In het kader van dit programma zal de Indexcommissie in 2014 de verschillen tussen het gezinsbudgetonderzoek en de nationale rekeningen onderzoeken, want die laatste werden voorgesteld als bron van het indexcijfer voor de komende jaren.
- Vanaf januari 2015 zullen de scannerdata van de grootwarenhuizen en supermarkten opgenomen worden in de index der consumptieprijzen. Hiermee zou de inflatie nauwkeuriger gemeten moeten kunnen worden. Waarom? Omdat die gegevens het voortaan mogelijk maken nagenoeg alle verkochte goederen onder de getuigen in de korf te volgen, in plaats van een productenstaal te volgen. Die aanpassing zal een impact hebben op de reële prijzen van de getuigen. Via de scannerdata zal bijv. ook rekening gehouden worden met promoties (voorbeeld: 3 halen, 2 betalen).

3 De omrekeningscoëfficiënt

Bij een hervorming van het indexcijfer dekt de nieuwe index niet meer dezelfde realiteit als voorheen. De oude en de nieuwe index zijn niet helemaal vergelijkbaar. Men vertrekt dus van een nieuwe basis 100 (nl. 2013=100). Maar om de prijzevolutie te berekenen, ook t.o.v. de periode voor de hervorming, en op die manier een ononderbroken reeks van indexcijfers begonnen in 1920 tot stand te brengen, moet de oude index omgerekend worden naar de nieuwe. Een beetje zoals munten omgerekend worden aan de hand van de wisselkoers. Daartoe dient de omrekeningscoëfficiënt.

In dit hoofdstuk definiëren we de omrekeningscoëfficiënt, het getal waarmee we van basis 2004 = 100 kunnen overgaan naar basis 2013 = 100. We geven daarnaast ook de manier aan waarop die coëfficiënt gebruikt moet worden in het kader van de consumptieprijzenindex en de gezondheidsindex.

■ 3.1 Wat?

Aangezien het indexcijfer in twee versies bestaat (de consumptieprijzenindex en de gezondheidsindex) moet men, om over te stappen naar een indexcijfer met een nieuw basisjaar, twee omrekeningscoëfficiënten gebruiken.

De nationale consumptieprijsindex en de gezondheidsindex met als basisjaar 2004 (2004 = 100) waren in voege tot december 2013. De laatste indexcijfers van 2013 waren de volgende:

		Oktober	November	December
Index consumptieprijzen	Maandelijks	122,56	122,64	122,84
	Afgevlakt	122,61	22,61	122,67
Gezondheidsindex	Maandelijks	122,56	122,56	122,56
	Afgevlakt	122,61	122,61	122,61

Om ononderbroken reeksen te vormen van de Index der consumptieprijzen werd een conversiecoëfficiënt berekend die 0,8701 bedraagt.

Aangezien de lonen en sociale uitkeringen gekoppeld zijn aan de afgevlakte Gezondheidsindex, besloten de sociale partners de omrekeningscoëfficiënt die van toepassing is op de loonovereenkomsten en de sociale uitkeringen hierop te baseren.

Op 12 februari 2014 ondertekenden de sociale partners in de Nationale Arbeidsraad de CAO nr. 110 die de omrekeningscoëfficiënt voor de gezondheidsindex vastlegt op 0,8280.

■ 3.2 Hoe gebruiken?

De bepaling van de omrekeningscoëfficiënt van het Indexcijfer der consumptieprijzen is een rekenkundige oefening.

Voor de Gezondheidsindex is de bepaling van de omrekeningscoëfficiënt normaal een louter technische oefening. Maar sommigen – waaronder werkgevers bijv. – willen van de gelegenheid gebruik maken om het tijdstip waarop de lonen en de sociale uitkeringen de volgende maal aangepast moeten worden, te beïnvloeden.

Voor de berekening van die coëfficiënt streven de vakbonden altijd naar de grootst mogelijke neutraliteit. De omrekening naar een nieuw indexcijfer mag niet leiden tot een vertraging noch tot een versnelling van de indexeringsvooruitzichten. De omrekeningscoëfficiënt mag m.a.w. niet misbruikt worden om te knoeien met de indexering van lonen en sociale uitkeringen.

Voorbeeld: het Federaal Planbureau voorspelde vóór de hervorming van 2014, dat de spilindex in december 2014 overschreden zou worden. De omrekeningscoëfficiënt van de gezondheidsindex om van basis 2004 naar basis 2013 over te stappen, verandert echter niets aan deze voorspellingen. We vestigen de aandacht erop dat die voorspellingen gebaseerd zijn op inflatievooruitzichten (in dit geval voor 2014), en dat ze dus met de nodige voorzichtigheid bekeken moeten worden. Want niemand weet hoe de inflatie in de toekomst zal evolueren.

Ter illustratie:

CPI basis 2004 van januari 2013	Omrekeningscoëfficiënt	CPI basis 2013 van januari 2013
121,63	0,8170	99,37

4 Automatische indexering: wat is dat?

In dit hoofdstuk leggen we uit wat de automatische indexering van lonen en sociale uitkeringen precies is, en welke systemen er bestaan.

■ 4.1 Definitie

De index is een instrument om de evolutie van de levensduur te meten. De automatische indexering is het mechanisme waarmee niet alleen de lonen, maar ook de sociale uitkeringen aan die prijsstijging worden aangepast. Op die manier verliest niemand aan koopkracht.

Het ABVV stond altijd voorop in de strijd voor de bescherming van de koopkracht van de gezinnen. Daarom werken wij actief mee in de Indexcommissie en ijveren wij samen met onze militanten voor het behoud van de automatische indexering.

■ 4.2 Historiek

In Europa zijn er maar enkele landen, waaronder het onze, waar de automatische indexering nog bestaat. Bij ons worden de lonen van werknemers en ambtenaren, alsook de sociale uitkeringen (voor werkloosheid, ziekte, pensioen,...) automatisch aangepast aan de prijsevolutie. Die prijsevolutie wordt weerspiegeld in de Gezondheidsindex.

Ook in andere landen bestaat er een systeem van koopkrachtcompensatie. Het wordt echter niet automatisch toegepast. In Duitsland en Nederland bijvoorbeeld, moeten de vakbonden telkens weer onderhandelen voor het recupereren van de koopkracht die door de inflatie verloren ging.

Reeds in 1920 voorzag een aantal collectieve arbeidsovereenkomsten – in de sector hout en stoffering, in de mijnen en in de sector van het boek – in een automatische aanpassing van de lonen aan de toenmalige index. Door de jaren heen werd de automatische loonindexering geleidelijk uitgebreid tot steeds meer sectoren.

Zo bestonden er in 1938 ook al indexeringssystemen in de sectoren: metaal, keramiek, glas, scheikunde, voeding, textiel, bouw, leder en huiden, papier, transport, kleding,...

In de openbare diensten werd het principe ingevoerd bij KB van 28 januari 1935.

De loonstop die afgekondigd werd met de oorlog 1940–1945 leidde tot de afschaffing van de indexeringssystemen. Zodra echter de sociale betrekkingen opnieuw genormaliseerd waren, en het weer mogelijk werd om collectieve overeenkomsten te onderhandelen, werd in de meeste sectoren de loonindexering opnieuw ingevoerd.

Sindsdien wordt de automatische indexering in bijna alle sectoren van de economie toegepast. Van de 200 paritaire comités die ons land telt, zijn er een twintigtal die geen automatische indexering van de lonen kennen omdat hun CAO's niet in een dergelijk systeem voorzien (werknemers in het PC van de vrije beroepen bijv.). Nochtans kennen enkele ondernemingen uit die sectoren toch een automatische indexering omdat ze daarover een bedrijfsovereenkomst afgesloten hebben.

De indexeringsmodaliteiten verschillen van sector tot sector. Ze worden voor de privésector vastgelegd in CAO's, afgesloten in de diverse paritaire (sub)comités. Voor de publieke sector zijn ze vastgelegd in een aantal wettelijke bepalingen.

Na elke overschrijding van de spilindex berekent het Federaal Planbureau een nieuwe spilindex, en pas als die overschreden wordt kunnen de wedden van de ambtenaren en de sociale uitkeringen opnieuw geïndexeerd worden.

Vanaf 1983 gebeurde de aanpassing van de lonen en sociale uitkeringen aan het viermaandelijkse gemiddelde van de index (= afgevlakte index). Sinds januari 1994 gebeurde de aanpassing op basis van het viermaandelijks gemiddelde van de Gezondheidsindex. De Gezondheidsindex is de index zonder tabakproducten, alcoholische dranken, benzine en diesel (Zie punt 2.2.).

■ 4.3 Voornaamste gebruikte methodes

4.3.1 In de privésector

De indexering van de lonen en wedden in de privésector steunt op geen enkele wettelijke basis, tenzij op de wet van 5/12/1968 op de CAO's en de paritaire comités, waaraan de wetgever de opdracht heeft toevertrouwd om de loonmodaliteiten te regelen.

De loonindexering is dus voorzien in sectorale CAO's die op basis van die wet gesloten zijn. Belangrijk om weten is evenwel dat de wet van 1996 'tot vrijwaring van de concurrentiekracht' de automatische indexering bevestigd heeft

Deze CAO's voorzien:

- de wijze waarop de loonaanpassing in gang wordt gezet: op vaste tijdstippen of bij overschrijding van de spilindex door de afgevlakte Gezondheidsindex of door het gemiddelde van 2 of meer indexcijfers
- het tijdstip van aanpassing
- de omvang van de aanpassing
- in het geval van een 'glijdende' schaal: hoe de opeenvolgende spilindexen berekend worden.

De modaliteiten van de indexering worden in de CAO's vastgelegd voor een periode die over het algemeen twee jaar bestrijkt. Opeenvolgende CAO's behouden echter vaak dezelfde indexeringsmodaliteiten, zodat gedurende verschillende jaren in een sector volgens dezelfde modaliteiten geïndexeerd wordt.

Indexering op vaste tijdstippen

De indexering gebeurt automatisch op het bij CAO overeengekomen tijdstip. Bijvoorbeeld maandelijks (in de petroleumsector,...) of per kwartaal (in de bouw, de tabak,...), en ongeacht het peil dat door de index bereikt wordt.

In de banksector (paritair comité 310) bijvoorbeeld, worden de lonen om de twee maanden aangepast op basis van een percentage dat gelijk is aan de procentuele evolutie van de afgevlakte Gezondheidsindex van de maand voorafgaand aan de aanpassing, t.o.v. de afgevlakte Gezondheidsindex van de 3de maand voorafgaand aan de aanpassing. In cijfers uitgedrukt: in januari 2014 bedroeg de indexering 0,09%. voortgaand op de evolutie in procenten tussen de Gezondheidsindex van oktober 2013 (120,94) en die van december (121,05). Rekenkundig betekent dit dus $(121,05 / 120,94) - 1 = 0,09$.

Er bestaan verschillende indexeringsystemen in de sectoren:

- Zesmaandelijkse indexering: schoonmaak,...
- Jaarlijkse indexering: papierbewerking,...

Bovendien verschillen alle indexeringsystemen van elkaar, elke sector heeft zijn eigen details en subtiliteiten.

Indexering op basis van een 'glijdende' schaal

Hier worden de lonen aangepast wanneer de referentie-index een vooraf bepaalde spilindex bereikt of overschrijdt (die van de officiële spilindex kan verschillen).

Het verschil tussen twee spilindexen wordt bij CAO vastgelegd, meestal in procenten ten opzichte van een basisindex of ten opzichte van de vorige spilindex. In sommige cao's moet het (rekenkundig) gemiddelde van twee of meer indexcijfers de spilindex overschrijden.

In het glasbedrijf (paritair comité 115) bijvoorbeeld wordt er geïndexeerd op basis van een spilindex met schijven van 2%. In november 2012 bedroeg de afgevlakte Gezondheidsindex 119,70 en overschreed zo de toenmalige spilindex van 119,42. Bijgevolg werden de lonen in december met 2% verhoogd.

De formule « all-in »

Sinds de sectorakkoorden van 2001–2002 hebben bepaalde sectoren zogenaamde 'all-in akkoorden' onderhandeld. De all-in indexeringssystemen omvatten nominale verhogingen (verwachte inflatie inbegrepen). De globale loonsverhoging is dus gekend van bij de start, ongeacht de werkelijke evolutie van de inflatie. In tegenstelling tot wat sommige politici en werkgevers beweren, stelt dit principe om een all-in akkoord te onderhandelen het principe van de automatische indexering niet in vraag.

Voorbeeld: als een sectoraal all-in akkoord voorziet in een verhoging van 3% voor de looptijd (twee jaar) van de CAO en de inflatie 2% bedraagt, dan zal de reële loonsverhoging 1% bedragen. Maar als de inflatie hoger ligt dan de bedongen verhoging, verliezen de werknemers erbij.

Daarom verzet het ABVV zich tegen de interprofessionele veralgemening van de all-in akkoorden. Het sluiten van dergelijke akkoorden maakt deel uit van de onderhandelingsvrijheid van de sectoren. De enige voorwaarden die het ABVV stelt bij de sectorale onderhandelingen zijn: het integrale respect voor het mechanisme van de automatische indexering en voor de baremieke loonsverhogingen.

4.3.2 In de openbare sector

De modaliteiten van de loonindexering in de openbare sector zijn niet bij CAO, maar bij wet vastgelegd. De lonen en wedden worden per schijf van 2% aangepast met een wachperiode van één maand na overschrijding van de spilindex.

In november 2012 bedroeg de afgevlakte Gezondheidsindex 119,70. De spilindex van de openbare sector bedroeg 119,62 en was dus overschreden. De werknemers in de openbare sector kregen een indexering van 2% in januari 2013 (na één maand - december - wachten dus). De nieuwe spilindex bedroeg 120,01 en werd niet overschreden in.

4.3.3 Indexering van de sociale uitkeringen

Onder sociale uitkeringen verstaan we:

- werkloosheidsuitkeringen;
- pensioenen;
- uitkeringen voor arbeidsongevallen en beroepsziekten;
- tegemoetkomingen aan personen met een handicap, tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden;
- leefloon, inkomensgarantie voor ouderen;
- kinderbijslag.

Ook de loongrenzen die dienen voor de berekening van de uitkeringen worden geïndexeerd.

Net zoals in de publieke sector zijn de modaliteiten bij wet vastgelegd. Ook de spilindexen zijn dezelfde als in de publieke sector. Dankzij het ABVV is er voor de sociale uitkeringen echter geen wachtperiode meer van een maand. De sociale uitkeringen worden al geïndexeerd de maand die volgt op die waarin de spilindex overschreden wordt. Zo werd de spilindex in november 2012 overschreden, en werden de sociale uitkeringen al in december 2012 geïndexeerd.

In het najaar 2000 was de prijs van de petroleumproducten zo fors gestegen dat het ABVV de regering aanmaande om de koopkracht van de gezinnen te vrijwaren!

ABVV pleitte voor de afschaffing van de wachtperiode van een maand voor de aanpassing van de sociale uitkeringen aan de index. Een maatregel die werd doorgevoerd.

Bovendien voorziet de programmawet van 02/01/2001 (BS 03/01/2001) ook dat de spilindex niet overschreden worden door het gemiddelde van de laatste twee afgevlakte Gezondheidsindexen, maar enkel door de laatste afgevlakte index (net zoals in de publieke sector).

5 Automatische indexering: voor of tegen?

Hoofdstuk 5 schetst de voordelen van de automatische indexering en zoomt in op de vele aanvallen tegen de automatische indexering.

■ 5.1 Voordelen van de automatische indexering

De automatische indexering van lonen, wedden en sociale uitkeringen biedt tal van voordelen die bijdragen tot het welzijn van de werknemers en de uitkeringstrekkers. Het systeem is bovendien ook goed voor de Belgische economie. Hieronder gaan we dieper in op die voordelen in 2013.

De automatische indexering is een factor van solidariteit.

De automatische indexering beschermt de koopkracht van alle werknemers: die van de kleine en de grote ondernemingen, die van de sterke (met belangrijke vakbonds aanwezigheid) en de zwakke sectoren (met kleine of geen vakbonds aanwezigheid), die van de actieve en niet actieve werknemers.

In onze buurlanden die niet over dergelijk systeem beschikken, moeten de werknemers onderhandelen over loonsverhogingen die de gestegen levensduurte neutraliseren. 'Sterke' sectoren met sterke vakbonden slagen daar gemakkelijker in dan 'zwakkere'. Bij ons hebben de werknemers uit de zwakke sectoren de garantie dat hun lonen de prijsstijgingen volgen (bovenop het interprofessioneel minimumloon dat in het interprofessioneel akkoord onderhandeld wordt). Ook de sociale uitkeringen worden automatisch geïndexeerd.

Samen met de sociale zekerheid en de interprofessionele akkoorden, is de automatische indexering één van de belangrijke instrumenten van de solidariteit in de maatschappij (voor actieven en niet-actieven, voor jongeren en ouderen, voor lage en hoge inkomens, voor zieken, enz.).

De automatische indexering zorgt ook voor een stabiele economie.

Er wordt enkel een indexering doorgevoerd op basis van de prijsstijgingen van de voorbije maand(en), en niet op basis van verwachtingen of voorspellingen.

Dankzij ons specifiek systeem (met spilindexen die verschillen van sector tot sector) wordt de indexering over het ganse jaar gespreid. Dit vermijdt een 'shokeffect' in de economie, dat er wel zou zijn indien alle lonen en uitkeringen op hetzelfde moment verhoogd werden.

Het maximale behoud van de koopkracht ondersteunt het verbruik en dus de economische activiteit.

Een voorbeeld ter illustratie: in 2006 werd de index hervormd. De teller werd toen opnieuw op nul gezet (basis 100). In december 2013 was de Prijzenindex met 22,84 punten gestegen. De Gezondheidsindex (dus zonder tabak, alcohol en petroleumproducten met uitzondering van stookolie) met 21,27 punten. Het is dat cijfer dat gebruikt wordt om de lonen, de sociale uitkeringen en de huurprijzen te verhogen. Als er geen automatische indexering bestond en de lonen dus niet aangepast zouden worden, dan zou iedereen 22% armer geworden zijn.

De automatische indexering werkt als economische schokdemper.

Het is bewezen dat ons land beter de crisis doorstaan heeft dan de meeste andere landen in Europa. Dat hebben wij te danken aan onze economische schokdempers, o.m.:

- het systeem van de economische werkloosheid waardoor het ontslag van duizenden werknemers vermeden kon worden;
- het belang van de openbare sector die minder blootstaat aan marktrisico's;
- de automatische indexering waardoor de koopkracht en dus het binnenlands verbruik op peil gehouden kunnen worden en dus ook de activiteit van de ondernemingen –vaak KMO's– die ervan leven, net als de handelaars;
- onze sociale zekerheid.

Kortom, de lonen volgen alleen maar de evolutie van de prijzen – en dan nog niet helemaal volledig aangezien de Gezondheidsindex trager evolueert dan de inflatie.

De automatische indexering maakt onderhandelen eenvoudiger en voorkomt sociale conflicten. Dankzij de automatische indexering in ons land gaan de onderhandelingen tussen vakbonden en werkgevers enkel over reële loonsverhogingen, bovenop de compensatie voor de prijsstijgingen. In andere landen moet over beide onderhandeld worden, met als gevolg dat de globale loonstijging er soms lager ligt dan de stijging van de prijzen. In België is er naast de compensatie voor de prijsstijgingen telkens ook een reële loonsverhoging.

Vergeeten we niet te vermelden dat de regering sinds 2012 beslist heeft in alle sectoren de lonen te bevriezen. Dat betekent dat de werknemers in 2012 en 2013 geen enkele loonsverhoging (op de baremieke verhogingen na) konden krijgen, ongeacht de winst die hun onderneming maakte.

Soms zien werknemers hun indexaanpassing niet meer als een gevolg van de vakbondsactie en brengen ze de rol van de vakbond alleen nog in verband met de reële loonsverhogingen die, in deze periode van loonmatiging, dikwijls beperkt zijn.

■ 5.2 Aanvallen op de automatische indexering

De automatische indexering wordt regelmatig vanuit diverse hoeken (Europese Centrale Bank, Europese Commissie, Internationaal Muntfonds, VBO, bepaalde politieke partijen,...) onder vuur genomen. Hieronder volgen de belangrijkste argumenten die tegen de automatische indexering gebruikt worden, en de argumenten die wij daar tegenover plaatsen.

De automatische indexering is de oorzaak van de inflatie.

Dat klopt niet, want de lonen stijgen pas wanneer vastgesteld wordt dat de prijzen gestegen zijn. Vaak veroorzaakt een stijging van de petroleumprijzen een prijsstijging. Een betere prijzencontrole, vooral dan van de energieprijzen, zou de inflatie doen vertragen.

Bovendien:

- houdt de Gezondheidsindex die doorgerekend wordt geen rekening met de (vaak stijgende) brandstoffenprijs;
- veroorzaakt ons indexsysteem geen grote schokken in de economie, omdat de tijdstippen waarop de lonen geïndexeerd worden verschillen van sector tot sector;
- heeft het zelfs een vertragend en verzachtend effect omdat er een over vier maanden afgevlakte Gezondheidsindex wordt gebruikt en omdat de lonen pas enkele maanden na de prijsstijgingen aangepast worden.

Het is dan ook niet de index die verantwoordelijk is voor de hoge inflatie in ons land, maar wel het gebrek aan controle op de te hoge prijzen en winstmarges als gevolg van de slechte werking van bepaalde markten (o.m. de energiemarkt, en ook die van de verwerkte voedingswaren waar een daling van de grondstoffenprijs onvoldoende doorgerekend wordt in de prijs aan de consument).

De automatische indexering ondermijnt de concurrentiekracht van onze bedrijven.

Daarvoor baseert men zich op het feit dat er in onze buurlanden, waarmee onze lonen vergeleken worden om de loonmarge te bepalen, geen automatische indexering bestaat. Onze lonen zouden dus sneller stijgen dan bij hen en daardoor zouden we minder competitief zijn. Maar als we de evolutie van onze lonen vergelijken met de loonevolutie in de eurozone, dan is er maar weinig verschil behalve dan met Duitsland. In Duitsland bestaat er niet alleen een loonstop, de lonen gaan er omlaag. In onze buurlanden stijgen de lonen ook zonder index. Waar is onze index dan nog goed voor? Onze bureaus krijgen ook loonsverhogingen, maar die moeten telkens weer onderhandeld of afgedwongen worden. Sterke sectoren krijgen dan een loonsverhoging, maar zwakke sectoren blijven in de kou staan.

Ons systeem is niet alleen een factor van solidariteit. Het zorgt ook voor een betere spreiding in de tijd van de loonsverhogingen.

Uiteindelijk bewijst niets dat onze automatische loonindexering een negatieve invloed heeft op de concurrentiekracht op lange termijn van onze ondernemingen. Hierover zijn al talloze debatten gevoerd maar tot dusver werd het probleem in geen enkele wetenschappelijke studie echt onderzocht. Een publicatie van IRES (Institut des recherches économiques et sociales van de UCL) van november 2013 handelt daarover en onderzoekt of de loonindexering in het verleden effectief bijgedragen heeft tot de aftakeling van de concurrentiekracht van de Belgische ondernemingen.

De belangrijkste vaststellingen van de studie zijn de volgende:

- ▶ De indexering is een mechanisme onder vele andere, om de lonen aan de evolutie van de levensduurte aan te passen. In België gebeurt dit automatisch terwijl in andere landen daarover tussen werknemers en werkgevers onderhandeld moet worden. Dit heeft op langere termijn tot gevolg dat alle lonen aangepast worden aan de voorbije inflatie.
- ▶ Uit de resultaten van de studie blijkt dat de automatische loonindexering geen bepalende factor is voor de evolutie op lange termijn van de concurrentiekracht van de Belgische ondernemingen.

De automatische indexering zou onrechtvaardig zijn omdat ze de hoge lonen zou bevoordelen.

De automatische indexering is niet rechtvaardig of onrechtvaardig, maar neutraal. De indexering waarborgt de koopkracht van iedereen: werknemers, mensen met een sociale uitkering, kleine of grote lonen. Je moet weten dat de automatische indexering geen herverdelingsinstrument is.

Herverdeling gebeurt via andere kanalen:

- Via sociale bijdragen. Lage lonen genieten bijdrageverlagingen. Hoge lonen betalen meer bijdragen. Vermits de referentielonen in de sociale zekerheid begrensd zijn, betalen hoge lonen meer voor een voordeel dat verhoudingsgewijs kleiner uitvalt. Wie een loon heeft dat gelijk is aan het dubbele van het minimumloon, krijgt daarom later geen dubbel pensioen.
- Via de fiscaliteit. Progressieve belastingen blijven een instrument voor de herverdeling van de rijkdom (via de staat en de openbare diensten).

Nog enkele aanvallen op de indexering:

- ▶ Sommigen stellen voor de energieproducten uit de indexkorf te halen om de inflatie te vertragen. Dit biedt geen oplossing want het is niet omdat je deze producten uit de indexkorf haalt dat ze niet zouden stijgen. Dit zal dus niets aan de inflatie veranderen. Maar als de lonen niet volledig geïndexeerd worden, dan zal dit nefast zijn voor de koopkracht.
- ▶ Anderen zouden willen teruggrijpen naar wat in de jaren 80 gedaan werd, namelijk één of meer indexsprongen toepassen. Een indexsprong (d.w.z. een indexering na overschrijding van de spilindex niet toepassen). Dit betekent wel een besparing voor de Staat en de bedrijven, maar dan wel ten koste van de werknemers en de uitkeringstrekkers. Dit is sociaal onaanvaardbaar.
- ▶ Nog anderen opperen het idee van een forfaitaire indexering of centen in plaats van procenten, zodat iedereen een gelijk bedrag krijgt. Het ABVV steunt dit voorstel niet omdat de sociale en fiscale ontvangsten van de staat stijgen als de lonen aan de levensduurte aangepast worden. Met een forfaitaire indexering zou de Staat niet zoveel winnen aan de uitgavenkant, terwijl er aan de inkomstzijde wel verlies zou zijn. Die kritiek geldt eveneens voor ideeën als het indexeren van het nettoloon i.p.v. het brutoloon.
- ▶ In het kader van Europa werd ook al het voorstel gedaan van een Europese indexering. Deze jaarlijkse indexering zou gelden voor de hele Eurozone en zou door de Europese Centrale Bank vastgelegd worden op basis van de inflatievooruitzichten. Dergelijke indexering is de tegenhanger van een Europese loonnorm (opgenomen in het Pact voor de euro). Zij zou echter loonverschillen en loonconcurrentie niet beletten. Zij zou wel neerkomen op minder koopkracht voor de werknemers en de sociaal gerechtigden. Bovendien zou een dergelijk Europees indexeringssysteem het Belgisch sociaal overlegmodel ondergraven.

■ 5.3 De opdracht van het ABVV

Als **ABVV** vinden wij dat de automatische indexering van lonen en sociale uitkeringen een even belangrijke bescherming van onze koopkracht biedt, als onze sociale zekerheid.

Het **ABVV** heeft dan ook altijd vastberaden gereageerd tegen elke ingreep in de index en tegen elke poging tot geknoei met de index.

En die (pogingen tot) ingrepen zijn talrijk geweest:

In maart 1976 legde de Wet Tindemans-Declercq de zogenaamde economische herstelwet op. Een eerste beperking op de indexering. De wet schafte de koppeling van de lonen aan de index af voor het gedeelte van het loon boven de 40.250 BEF (€1.006,25). Het **ABVV** zette echter onmiddellijk de strijd in en won de slag. De beperkte indexering heeft slechts tot 30 december 1976 geduurd.

Tussen 1982 en 1986 voerde de regering een bezuinigingsbeleid dat opnieuw beperkingen oplegde voor de indexering. Die bezuinigingsplannen werden stuk voor stuk bestreden door het **ABVV**.

In 1993 staakte en betoogde het **ABVV** meermaals tegen het Globaal Plan dat de Gezondheidsindex invoerde.

In 2011 lanceerde het **ABVV** een grootscheepse sensibilisatiecampagne rond koopkracht, en meer bepaald voor het behoud van onze automatische indexering. Sinds enkele jaren wordt het Belgische indexeringssysteem van alle kanten aangevallen (door Europa, de financiële instellingen, de werkgevers, sommige politieke partijen, enz.). Maar zoals we gezien hebben heeft ons land de crisis van 2008 beter (wat niet betekent 'goed') doorstaan.

In december 2012 legde de regering 4 maatregelen op om de berekening van het indexcijfer te beïnvloeden (cfr. het hoofdstuk over de hervorming van 2014). Het **ABVV** reageerde krachtig en wees erop dat het indexcijfer materie voor het sociaal overleg is en bovendien van bijzonder groot belang is. Deze inmenging van de regering zette het sociaal overleg op de helling. Als reactie op die maatregelen weigerde het **ABVV** samen met de andere vakbonden gedurende 2013 de maandelijkse indexcijfers goed te keuren. Het **ABVV** onderstreepte tevens dat dit eigenlijk neerkwam op een indexmanipulatie om politieke redenen, terwijl de index daar niet voor dient. De consumptieprijzenindex dient niet om een loonbeleid te voeren maar moet wel op een betrouwbare manier de evolutie van de levensduurte weerspiegelen.

Dat België vandaag nog een algemene automatische indexering van lonen en sociale uitkeringen kent, is vooral te danken aan de acties van de **ABVV**-militanten.

Toch moeten we op onze hoede blijven. Er worden namelijk regelmatig proefballonnetjes opgelaten om de automatische indexering op de één of andere manier te doorbreken. Vooral grote economische instellingen zoals de Europese Centrale Bank, de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) en het Internationaal Muntfonds (IMF) houden onze automatische indexering in het vizier en pleiten voor een geleidelijke afschaffing ervan.

Voor het **ABVV** blijft de automatische koppeling van lonen en sociale uitkeringen aan het indexcijfer van de consumptieprijzen een even belangrijke bescherming van de koopkracht als ons sociale zekerheidsstelsel. Onze sociale zekerheid garandeert een vervangingsinkomen, de automatische indexering garandeert op haar beurt de stabiliteit van de koopkracht van de arbeidsinkomens en de vervangingsinkomens. Dit unieke systeem, dat door syndicale inzet doorheen de jaren behouden bleef, garandeert bovendien een automatische solidariteit tussen de werknemers van 'sterke' en 'zwakke' sectoren en tussen actieve en niet-actieve werknemers.

Bijlagen

■ 1. Verklarende woordenlijst	38
■ 2. Lijst van de getuigen en hun gewicht	42
■ 3. Geografische weging	64
■ 4. Nieuwe methodologie huishuur	65
■ 5. Nieuwe methodologie voor telecommunicatie	67
■ 6. Nieuwe methodologie voor de seizoensproducten	70
■ 7. Omrekeningscoëfficiënt	72
■ 8. Huurindexering	73

1 Verklarende woordenlijst

Basisjaar

Het basisjaar is het jaar waarin de teller op 100 wordt gezet en de indexkorf dus de waarde 100 krijgt. Vanaf 2014 zal de index worden berekend op basis van een “kettingindex” (zie verder). Het nieuwe indexcijfer heeft 2004 als basisjaar. Elk jaar wordt dus een basisjaar voor de berekening van de index van het jaar erop. De nieuwe consumptieprijsindex heeft dus voortaan 2013 als basisjaar.

Basisprijs

De basisprijzen zijn de gemiddelde prijzen van de “getuigen” over het hele jaar 2013. Ze worden vergeleken met de prijzen van 2014.

Bijvoorbeeld: de gemiddelde prijs van een jeansbroek bedroeg €80 in 2013. In januari 2014 betaalden we hiervoor €82.

Als we zeggen dat

$€80 = 100$ (indexcijfer) \rightarrow dan is $€1 = (100/80) = 1,25 \rightarrow €82 = 1,25 \times 82 = 102,5$

De €80 – die gelijkgesteld werd met 100 – noemen we de basisprijs. 2013 is het basisjaar. Het indexcijfer van de jeansbroek is gestegen van 100 in het basisjaar 2013 naar 102,5 in januari 2014.

Collectieve Arbeidsovereenkomsten (CAO)

Een collectieve arbeidsovereenkomst (CAO) is een akkoord dat gesloten wordt tussen één of meer werknemersorganisaties en één of meer werkgeversorganisaties of één of meer werkgevers. Hierbij worden individuele en collectieve betrekkingen tussen werkgevers en werknemers in ondernemingen of in een bedrijfstak vastgesteld, en worden de rechten en verplichtingen van de contracterende partijen geregeld.

De CAO is een akkoord, hetgeen de onderhandelingsvrijheid van de sociale partners beklemt. De overheid komt niet tussen in de totstandkoming ervan. De CAO is in het Belgische arbeidsrecht een uiterst belangrijke rechtsbron en heeft kracht van wet. Ze worden gesloten in de Nationale Arbeidsraad (NAR).

Conversiecoëfficiënt (of omrekeningscoëfficiënt)

Bij overschakeling naar een indexcijfer met een nieuw basisjaar, wordt een conversiecoëfficiënt gebruikt, enerzijds om de spilindexen naar het nieuwe basisjaar om te rekenen, en anderzijds om een ononderbroken reeks van indexcijfers samen te stellen die begon in 1920.

Definitie van een getuige

Voor alle producten en diensten waarvan de Administratie de prijzen opneemt (getuigen genoemd), heeft de indexcommissie precieze bepalingen ingevoerd betreffende de definitie en de verpakking (gewicht, inhoud en afmetingen). De definities van de gevolgde getuigen blijven vertrouwelijk en worden dus niet gepubliceerd.

Geharmoniseerd indexcijfer van de consumptieprijzen of Europese index

Dient enkel ter controle van het prijsstabiliteitscriterium bepaald in het Verdrag van Maastricht in de EU-lidstaten. Het laat toe de inflatiecijfers van de verschillende landen van de Europese Unie te vergelijken. Dit indexcijfer wordt sinds 1997 voor België berekend.

Gemiddelde

***rekenkundig:** dit is de som van meerdere prijzen van goederen of diensten, gedeeld door het aantal goederen en diensten.

Bijvoorbeeld: ik koop drie jeansbroeken van €32, €35 en €41. Ik heb gemiddeld $(32 + 35 + 41) : 3 = €36$ per stuk uitgegeven. Dit is het rekenkundige gemiddelde van de prijzen van drie jeansbroeken.

***4-maandelijks:** dit is het rekenkundige gemiddelde van de maand en de drie voorgaande maanden.

Bijvoorbeeld: in januari geef ik gemiddeld €21 uit aan een maaltijd in een restaurant, in februari €25, in maart €18 en in april €23. Over een periode van 4 maanden heb ik gemiddeld $(21 + 25 + 18 + 23) : 4 = €21,75$ aan maaltijden in een restaurant uitgegeven. Dit is het 4-maandelijks gemiddelde.

***4-maandelijks voortschrijdend:** het 4-maandelijks gemiddelde schrijdt voort in de tijd door elke keer een maand op te schuiven. Zo is het voortschrijdende gemiddelde in april het rekenkundige gemiddelde van de maanden januari, februari, maart en april terwijl dat in mei het rekenkundige gemiddelde van de maanden februari, maart, april en mei is.

Gegevensscan

Deze techniek betreft het gebruik van kastickets van supermarkten om de prijzen en uitgaven van gezinnen te verzamelen. De gegevensscanners zullen worden gebruikt vanaf 2015.

Getuigen (of posten)

Dit zijn de 611 goederen en diensten die in de indexkorf zitten en die representatief zijn voor een aantal gelijkaardige goederen en diensten.

Zo zijn bijvoorbeeld niet alle soorten gebak opgenomen in de indexkorf, maar enkel mokka-gebak dat representatief is voor ander gebak.

Achter een aantal getuigen schuilt zelf een hele korf van goederen of diensten. Dit is het geval voor 'Verse vis, week- en schaaldieren', 'Vers fruit', 'Verse groenten', 'Snijsbloemen'.

Achter andere getuigen schuilt een staal. Dit is het geval voor 'Niet-sociale huren', 'Nieuwe wagens', 'Farmaceutische specialiteiten', 'Verzekeringen', 'Buitenlandse reizen', 'Citytrips', 'Vliegtuigticket', 'schouwburgabonnement'.

Gewichten

***van de getuigen:** geven het belang weer van de getuigen in de indexkorf. Een getuige die een belangrijke uitgavenpost vertegenwoordigt voor de gezinnen, heeft een groot gewicht. Een getuige die minder belangrijk is in de uitgaven van de gezinnen heeft een kleiner gewicht. Bijvoorbeeld: het gewicht van de getuige 'kippenfilet' (3,17%) is vijf keer groter dan het gewicht van de getuige 'kalkoenfilet' (0,60%).

De gewichten van de getuigen zijn in bijlage 2 opgenomen.

***van de lokaliteiten:** geven het belang weer van de lokaliteiten waar de prijzen genoteerd worden en dit op basis van het bevolkingsaantal; men spreekt over de geografische weging. Bijlage 3 geeft een compleet overzicht van de lokaliteiten en hun gewicht.

Gezondheidsindex

Het gezondheidsindexcijfer wordt berekend door uit het Nationaal Indexcijfer van de Consumptie-prijzen een aantal getuigen te schrappen. Deze getuigen vallen onder de categorieën 'tabaksproducten', 'alcoholhoudende dranken', 'benzine' en 'diesel'.

Sinds 1 januari 1994 zijn de indexeringen van lonen en sociale uitkeringen gekoppeld aan de uitgevlakte Gezondheidsindex (gemiddelde van de laatste 4 maanden).

Huishoudbudgetonderzoek

De huishoudbudgetonderzoek is een onderzoek naar de uitgaven en inkomsten van de Belgische gezinnen. Het betreft een belangrijk instrument om een overzicht op te maken van de consumptiegewoonten van de bevolking gedurende een jaar. Het huishoudbudgetonderzoek is de belangrijkste bron voor de samenstelling van de korf voor de consumptieprijsindex. Een aantal zorgvuldig geselecteerde gezinnen wordt gevraagd om een maand lang hun dagelijkse uitgaven te noteren en drie maanden lang hun grote uitgaven. Vervolgens worden de gegevens geëxtrapoleerd naar een jaar. Tot 2010 werden ruim 300 gezinnen op die manier elke maand ondervraagd om te komen tot een jaartotaal van ongeveer 3.700 gezinnen. Om het onderzoek te verbeteren, wordt het nu om de twee jaar i.p.v. jaarlijks uitgevoerd, maar op basis van een bredere steekproef (6.000 deelnemende gezinnen per jaar).

Indexcijfer van de Consumptieprijzen (nationaal)

Cijfer dat de prijsevolutie van een korf producten en diensten weergeeft. Deze producten en diensten zijn representatief voor de consumptie-uitgaven van de gezinnen.

Indexcommissie

De Indexcommissie werd ingesteld door het Koninklijk Besluit van 22 december 1967 en is samengesteld uit vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers, en van de academische wereld en de Administratie. Op het einde van elke maand komt de Indexcommissie samen om het Nationaal Indexcijfer van de Consumptieprijzen van de desbetreffende maand te onderzoeken. Heeft zij geen bezwaren, dan wordt het indexcijfer goedgekeurd.

Een hervorming van de index wordt van A tot Z door de Indexcommissie begeleid en geadviseerd. Zij doet voorstellen over de invoering van nieuwe getuigen, het schrappen van oude getuigen, over de toewijzing van de gewichten aan de getuigen (zie verder), over de wijziging van bestaande berekeningsmethodes of over nieuw toe te passen methodes. Haar advies over de hervorming wordt aan de Minister van Economie overgemaakt, die de eindbeslissing neemt. Tussen hervormingen door kan de Minister van Economie het advies van de Indexcommissie vragen of worden op eigen initiatief van de Indexcommissie adviezen gegeven als er ergens een knelpunt blijkt te zijn, of als zij meent dat er ergens een verbetering aangebracht kan worden. De Indexcommissie heeft enkel een raadgevende bevoegdheid. Keurt zij het indexcijfer van de maand unaniem goed of geeft zij unanieme adviezen, dan is het echter zo dat de Minister van Economie daar in principe niet van afwijkt. In het andere geval is het aan de Minister om de knoop door te hakken.

Indexeringsmodaliteiten

De indexeringsmodaliteiten, of meer bepaald de regels die betrekking hebben op de indexering, bepalen de referentie-index, het moment waarop er wordt geïndexeerd en hoe hoog de indexering zal zijn. Voor de lonen in de privésector worden de modaliteiten vastgelegd in een Collectieve Arbeidsovereenkomst. Voor de lonen in de publieke sector en voor de sociale uitkeringen is dat bij wet.

Indexkorf

Alle goederen en diensten waarvan de prijzen worden genoteerd om het indexcijfer te berekenen. Naar aanleiding van een indexhervorming wordt de korf aangepast.

Inflatie

Wanneer de indexcijfers van de maand worden bekendgemaakt, wordt meestal ook de inflatie vermeld. Dit is de procentuele stijging van het indexcijfer van de betrokken maand ten opzichte van dezelfde maand van het voorgaande jaar. De inflatie geeft dus de stijging van het prijsniveau weer over het afgelopen jaar.

Kettingindex

De index die vroeger gebruikt werd had een vaste basis. Dit betekent dat de prijzen elk jaar werden vergeleken met een basisjaar, dat voor 8 jaar werd vastgelegd. In een kettingindex wordt een periode vergeleken met een andere tussentijdse periode. Door de korte termijn indexen met elkaar te vermenigvuldigen, verkrijgt men een doorlopende reeks die verwijst naar een vaste referentieperiode (principe van aaneenschakeling). In de kettingindex wordt elk jaar het basisjaar voor de berekening van de index van het jaar erop.

Lokaliteiten

Dit zijn de gemeenten en steden waar de prijzen maandelijks worden genoteerd in een aantal representatieve winkels, grootwarenhuizen en bij de dienstverleners. België is opgedeeld in 65 lokaliteiten waar de prijsopnames plaatsvinden.

Vanaf 2014 worden de prijzen van bepaalde producten en diensten niet meer genoteerd in de 65 lokaliteiten omdat steeds meer winkelketens een nationaal prijsbeleid voeren.

Prijsobservatiepunten

Dit zijn de winkels en dienstverleners waar de prijzen maandelijks genoteerd worden. Zowel bij buurtwinkels (slagers, bakkers, filialen van winkelketens;) als in grootwarenhuizen gebeuren de prijsopnames. Waar de prijsopnames worden uitgevoerd, is vertrouwelijke informatie.

Punten en procenten

'Punten' drukken het absolute verschil uit tussen indexcijfers. 'Procenten' drukken het relatieve verschil uit tussen indexcijfers.

Bijvoorbeeld: stijgt het indexcijfer van 124 naar 128, dan is dit een absolute stijging van $(128 - 124) = 4$ punten. Relatief gezien – dus uitgedrukt in procent – spreekt men van een stijging van $[(128 - 124) : 124] \times 100 = 0,03 \times 100 = 3\%$.

Referentie-index

Indexcijfer dat aanleiding geeft tot een loonaanpassing. De referentie-index per sector is terug te vinden in de sectorale collectieve arbeidsovereenkomsten.

In de sector van het kappersbedrijf en de schoonheidszorgen is de referentie-index bijvoorbeeld de afgevlakte Gezondheidsindex. In de voedingsnijverheid is de referentie-index dan weer het gemiddelde van de afgevlakte Gezondheidsindexen van de laatste twee maanden.

Spilindexcijfer

Cijfer dat als drempel dient in bepaalde indexeringssystemen: wordt de drempel - spilindex - overschreden door de referentie-index, dan wordt er geïndexeerd. De spilindexen worden vaak in de Collectieve Arbeidsovereenkomst in schijven vastgelegd, bijvoorbeeld van 2%. In geval van overschrijding van de spilindex, wordt de nieuwe spilindex als volgt berekend: oude spilindex $\times 1,02 =$ nieuwe spilindex.

In bijlage 2 vind je de lijst van al de getuigen met hun gewichten.

2 Lijst van de getuigen en hun gewicht

ECOICOP	Benaming	2014
01	VOEDING EN NIET-ALCOHOLISCHE DRANKEN	167,13
01.1	VOEDINGSWAREN	150,06
01.1.1	BROOD EN GRAANPRODUCTEN	29,30
01.1.1.1	Rijst	0,43
01.1.1.1.01	Rijst in kookbultjes	0,22
01.1.1.1.02	Rijst (los)	0,22
01.1.1.2	Meel en griesmeel (semoule)	0,79
01.1.1.2.01	Bloem	0,79
01.1.1.3	Brood en broodjes	10,42
01.1.1.3.01	Speciaal brood (400 g)	0,69
01.1.1.3.02	Speciaal brood (800 g)	2,07
01.1.1.3.03	Bruin brood (800 g)	2,65
01.1.1.3.04	Meergranenbrood	1,38
01.1.1.3.05	Kramiek	0,26
01.1.1.3.06	Broodje	3,36
01.1.1.4	Patisserie	11,55
01.1.1.4.01	Rijsttaart	1,35
01.1.1.4.02	Mokkataartje	1,35
01.1.1.4.03	Fruittaartje	1,35
01.1.1.4.04	Eclair	1,35
01.1.1.4.05	Biscuits	1,14
01.1.1.4.06	Cent wafer	1,14
01.1.1.4.07	Speculaas	1,14
01.1.1.4.08	Rozijnenkoek (suissekoek)	1,35
01.1.1.4.09	Luikse wafel	1,34
01.1.1.5	Pizza en Quiche	1,73
01.1.1.5.01	Pizza (diepgevroren)	1,73
01.1.1.6	Deegwaren en couscous	2,44
01.1.1.6.01	Spaghetti	1,23
01.1.1.6.02	Ravioli (vers)	1,09
01.1.1.6.03	Couscous	0,12
01.1.1.7	Ontbijtgranen	1,32
01.1.1.7.01	Cornflakes	1,09
01.1.1.7.02	Muesli	0,22
01.1.1.8	Andere producten uit graangewassen	0,62
01.1.1.8.01	Puddingpoeder	0,62
01.1.2	VLEES	41,49
01.1.2.1	Runds- en kalfsvlees	5,96
01.1.2.1.01	Rosbief	0,74
01.1.2.1.02	Biefstuk	1,79
01.1.2.1.03	Karbonade	0,85
01.1.2.1.04	Dunne lende	0,59
01.1.2.1.05	Kalfsgebraad	1,08

ECOICOP	Benaming	2014
01.1.2.1.06	Filet américain	0,92
01.1.2.2	Varkensvlees	2,58
01.1.2.2.01	Varkensrib van de filet	0,55
01.1.2.2.02	Varkensrib spiering	0,56
01.1.2.2.03	Varkensgebraad van de hesp	0,97
01.1.2.2.04	Varkenslapje	0,50
01.1.2.3	Schaaps- en lamsvlees	1,12
01.1.2.3.01	Lamsbout	1,12
01.1.2.4	Gevogelte	4,47
01.1.2.4.01	Braadkip	0,70
01.1.2.4.02	Kalkoenborstfilet	0,60
01.1.2.4.03	Kippenborstfilet	3,17
01.1.2.5	Ander vlees	2,44
01.1.2.5.01	Konijn	2,44
01.1.2.7	Bereide vleeswaren (gezouten, gedroogd of gerookt vlees)	10,04
01.1.2.7.01	Gerookt spek	2,24
01.1.2.7.02	Gekookte ham	2,24
01.1.2.7.03	Rauwe ham	2,24
01.1.2.7.04	Salami	1,66
01.1.2.7.05	Hespenworst	1,66
01.1.2.8	Andere vleesproducten	14,88
01.1.2.8.01	Pensen	1,52
01.1.2.8.02	Hamburger	1,35
01.1.2.8.03	Gehakt	4,96
01.1.2.8.04	Verse worst	1,52
01.1.2.8.05	Frankfurter worstjes	0,69
01.1.2.8.06	Vleessalade	0,58
01.1.2.8.07	Vleesbrochette	1,99
01.1.2.8.08	Cordon bleu	1,68
01.1.2.8.09	Kip kerrie salade	0,58
01.1.3	VIS EN ZEEVRUCHTEN	10,16
01.1.3.1	Verse vis	3,28
01.1.3.1.01	Kabeljauw	1,06
01.1.3.1.02	Tong	0,44
01.1.3.1.03	Forel	0,44
01.1.3.1.04	Zalm	1,35
01.1.3.2	Diepgevroren vis	1,14
01.1.3.2.01	Fishsticks	0,56
01.1.3.2.02	Diepvrieszalm	0,59
01.1.3.3	Verse zeevruchten	1,93
01.1.3.3.01	Grijze garnalen	1,12
01.1.3.3.03	Mosselen	0,81
01.1.3.4	Diepgevroren zeevruchten	0,54
01.1.3.4.01	Diepvries tijgergarnalen	0,54
01.1.3.5	Gerookte vissen	1,03
01.1.3.5.01	Gerookte zalm	1,03

ECOICOP	Benaming	2014
01.1.3.6	Vis in conserven en bereidingen op basis van vis	2,24
01.1.3.6.1	Bereide diepvvr.maalt.o.b.v.vis	1,12
01.1.3.6.2	Tonijn in blik	1,12
01.1.4	MELK, KAAS, EIEREN	19,02
01.1.4.1	Volle Melk	0,78
01.1.4.1.01	Volle melk	0,78
01.1.4.2	Afgeroomde en halfafgeroomde melk	1,36
01.1.4.2.01	Half afgeroomde melk	1,36
01.1.4.3	Melkpoeder of melk in conserven	0,26
01.1.4.3.01	Geconcentreerde melk	0,26
01.1.4.4	Yoghurt	2,53
01.1.4.4.01	Yoghurt met fruit (mager)	1,27
01.1.4.4.02	Volle yoghurt (natuur)	1,27
01.1.4.5	Kaas	9,98
01.1.4.5.01	Geraspte Emmenthal	1,38
01.1.4.5.02	Belgische halfharde kaas	1,38
01.1.4.5.03	Harde kaas Gouda-type	1,38
01.1.4.5.04	Camembert	0,85
01.1.4.5.05	Brie	0,85
01.1.4.5.06	Verse magere kaas	0,92
01.1.4.5.07	Verse kaas met fijne kruiden	0,92
01.1.4.5.08	Smeltkaas (gruyère)	1,38
01.1.4.5.09	Kaas : vers, broodbeleg	0,92
01.1.4.6	Andere melkproducten	2,84
01.1.4.6.01	Drank op basis van soja	0,47
01.1.4.6.02	Verse room	2,37
01.1.4.7	Eieren	1,28
01.1.4.7.01	Kippe-eieren	1,28
01.1.5	EETBARE OLIE EN VETTEN	4,66
01.1.5.1	Boter	1,86
01.1.5.1.01	Melkerijboter	1,86
01.1.5.2	Margarine en plantaardige vetten	1,26
01.1.5.2.01	Gewone braadmargarine	0,49
01.1.5.2.02	Margarine o.b.v. olijfolie	0,23
01.1.5.2.03	Minarine	0,53
01.1.5.3	Olijfolie	0,75
01.1.5.3.01	Olijfolie	0,75
01.1.5.4	Andere oliën	0,79
01.1.5.4.01	Maïsolie	0,79
01.1.6	FRUIT	10,68
01.1.6.1	Vers fruit	9,39
01.1.6.1.01	Appelen: Jonagold	0,22
01.1.6.1.02	Appelen: Golden	0,29
01.1.6.1.03	Appelen: Granny	1,10
01.1.6.1.04	Ronde peren	0,27
01.1.6.1.05	Peren: Conference	0,18

ECOICOP	Benaming	2014
01.1.6.1.06	Druiven	0,73
01.1.6.1.07	Perziken	0,20
01.1.6.1.08	Abrikozen	0,09
01.1.6.1.09	Pruimen	0,19
01.1.6.1.10	Kersen	0,20
01.1.6.1.11	Nectarines	0,39
01.1.6.1.12	Sinaasappelen	1,32
01.1.6.1.13	Citroenen	0,19
01.1.6.1.14	Pompelmoezen	0,18
01.1.6.1.15	Mandarijnen	0,71
01.1.6.1.16	Bananen	1,23
01.1.6.1.17	Aardbeien	0,90
01.1.6.1.18	Meloenen	0,43
01.1.6.1.19	Kiwi's	0,59
01.1.6.3	Gedroogd fruit	0,94
01.1.6.3.01	Pindanootjes	0,47
01.1.6.3.02	Studentenhaver	0,47
01.1.6.4	Fruit in conserven	0,35
01.1.6.4.01	Ananas	0,35
01.1.7	GROENTEN	15,22
01.1.7.1	Verse groenten	8,44
01.1.7.1.01	Bloemkolen	0,37
01.1.7.1.02	Spruitjes	0,08
01.1.7.1.03	Prei	0,41
01.1.7.1.04	Ajuin	0,59
01.1.7.1.05	Groene bonen	0,47
01.1.7.1.06	Kropsla	0,79
01.1.7.1.07	Veldsla	0,22
01.1.7.1.08	Komkommers	0,25
01.1.7.1.09	Tomaten	1,75
01.1.7.1.10	Paprika's	0,46
01.1.7.1.11	Witloof	0,81
01.1.7.1.12	Asperges	0,28
01.1.7.1.13	Champignons	0,60
01.1.7.1.14	Wortelen	0,64
01.1.7.1.15	Broccoli	0,37
01.1.7.1.16	Gemengde sla	0,35
01.1.7.2	Diepgevroren groenten	0,56
01.1.7.2.01	Diepvriessoepgroenten	0,56
01.1.7.3	Groenten in conserven	2,24
01.1.7.3.01	Erwtjes	0,75
01.1.7.3.02	Gepelde tomaten	1,12
01.1.7.3.03	Maïs (zoet, in blik)	0,37
01.1.7.4	Aardappelen en bereidingen op basis van aardappelen	2,80
01.1.7.4.01	Diepvriesfriet	0,67
01.1.7.4.02	Aardappelen	1,79

ECOICOP	Benaming	2014
01.1.7.4.03	Aardappelen (nieuwe oogst)	0,34
01.1.7.5	Chips	1,17
01.1.7.5.01	Chips	1,17
01.1.8	SUIKER, CONFITUUR, HONING, CHOCOLADE EN SUIKERWAREN	10,16
01.1.8.1	Suiker	0,55
01.1.8.1.01	Kristalsuiker	0,55
01.1.8.2	Confituur, marmelade en honing	1,21
01.1.8.2.01	Viervruchtenjam	0,39
01.1.8.2.02	Honing	0,42
01.1.8.2.03	Jam (aardbeien)	0,39
01.1.8.3	Chocolade	4,59
01.1.8.3.01	Melkchocolade	0,79
01.1.8.3.02	Pure chocolade	0,79
01.1.8.3.03	Boterhampasta	0,76
01.1.8.3.04	Candybar	0,79
01.1.8.3.05	Pralines	0,68
01.1.8.3.06	Melkchocolade met praliné	0,79
01.1.8.4	Snoep, kauwgom	2,33
01.1.8.4.01	Toffees	1,17
01.1.8.4.02	Kauwgom	1,17
01.1.8.5	Roomijs en sorbets	1,48
01.1.8.5.01	Roomijs	0,74
01.1.8.5.02	IJshoorntje	0,74
01.1.9	ANDERE VOEDINGSWAREN	9,39
01.1.9.1	Sausen en Kruiden	2,09
01.1.9.1.01	Mosterd	0,33
01.1.9.1.02	Mayonaise	0,88
01.1.9.1.03	Tomatenketchup	0,88
01.1.9.2	Specerijen, zout en keukenkruiden	0,92
01.1.9.2.01	Zout	0,46
01.1.9.2.02	Peper (zwart)	0,46
01.1.9.3	Voeding voor baby's	0,85
01.1.9.3.01	Babyvoeding	0,33
01.1.9.3.02	Melkpoeder (baby's)	0,52
01.1.9.4	Bereide gerechten	3,33
01.1.9.4.01	Diepvriesmaaltijd – vlees	3,33
01.1.9.9	Anderere voedingswaren (inbegrepen dieetsoepen, en dieetmenu's bereid)	2,20
01.1.9.9.01	Tomatensoep	1,10
01.1.9.9.02	Diepvriessoep	1,10
01.2	NIET- ALCOHOLISCHE DRANKEN	17,07
01.2.1	KOFFIE, THEE EN CACAO	4,41
01.2.1.1	Koffie	3,74
01.2.1.1.01	Koffie (in bonen of gemalen)	2,64
01.2.1.1.02	Koffie pads	1,10
01.2.1.2	Thee	0,52
01.2.1.2.01	Thee (bultjes)	0,52

ECOICOP	Benaming	2014
01.2.1.3	Cacao en chocolade in poeder	0,15
01.2.1.3.01	Instantcacaodrank	0,15
01.2.2	MINERAALWATER, FRISDRANKEN, FRUITSAPPEN EN GROENTENSAPPEN	12,66
01.2.2.1	Mineraalwater (niet bruisend of bruisend water)	3,23
01.2.2.1.01	Gashoudend water	0,95
01.2.2.1.02	Niet-gashoudend water	2,28
01.2.2.2	Frisdranken	6,88
01.2.2.2.01	Limonade(orange of citroen)	2,00
01.2.2.2.02	Colalimonade	1,96
01.2.2.2.03	Colalimonade (light)	1,96
01.2.2.2.04	Limonade met thee-extracten	0,68
01.2.2.2.05	Energiedrank	0,14
01.2.2.2.06	Sportdrank	0,14
01.2.2.3	Fruitsap en groentensap	2,55
01.2.2.3.01	Vruchtensap	1,27
01.2.2.3.02	Multivruchtensap	1,27
02	ALCOHOLISCHE DRANKEN EN TABAK	23,60
02.1	ALCOHOLISCHE DRANKEN	15,18
02.1.1	ALCOHOLISCHE DRANKEN (BEHALVE WIJN EN BIER)	1,79
02.1.1.1	Likeuren en sterke dranken	1,74
02.1.1.1.01	Jenever	0,15
02.1.1.1.02	Whisky	0,59
02.1.1.1.03	Likeur	0,89
02.1.1.1.04	Wodka	0,10
02.1.1.2	FRISDRANKEN DIE ALCOHOL BEVATTEN	0,05
02.1.1.2.01	Kant-en-klare cocktail	0,05
02.1.2	WIJNEN	9,26
02.1.2.1	Wijn (o.b.v. druiven)	8,31
02.1.2.1.01	Beaujolais	0,99
02.1.2.1.02	Riesling : Elzas	0,99
02.1.2.1.03	Roséwijn: Côtes de Provence	0,99
02.1.2.1.04	Bordeaux supérieur AOC	0,99
02.1.2.1.05	Italiaanse wijn	0,99
02.1.2.1.06	Chileense wijn	0,99
02.1.2.1.07	Australische wijn	0,99
02.1.2.1.08	Champagne	0,71
02.1.2.1.09	Cava	0,71
02.1.2.2	Wijn (niet o.b.v. druiven)	0,09
02.1.2.2.01	Cider	0,09
02.1.2.3	Likeurwijnen	0,86
02.1.2.3.01	Vermout	0,43
02.1.2.3.02	Porto	0,43
02.1.3	BIEREN	4,13
02.1.3.1	Lichte bieren	2,50
02.1.3.1.01	Pilsbier (blik)	1,25
02.1.3.1.02	Pilsbier (bak)	1,25

ECOICOP	Benaming	2014
02.1.3.2	Zware bieren	1,63
02.1.3.2.01	Witbier (verloren verpakking)	0,82
02.1.3.2.02	Trappistenbier	0,82
02.2	TABAK	8,42
02.2.0	TABAK	8,42
02.2.0.1	Sigaretten	6,72
02.2.0.1.01	Korte sigaretten	2,02
02.2.0.1.02	Lange sigaretten	4,70
02.2.0.3	Tabaks en tabakswaren	1,70
02.2.0.3.01	Tabak	1,70
03	KLEDING EN SCHOENEN	65,72
03.1	KLEDING	52,66
03.1.1	KLEDINGSTOFFEN	0,51
03.1.1.0	Stoffen en wol	0,51
03.1.1.0.01	Stof voor jurk	0,51
03.1.2	KLEDING	49,40
03.1.2.1	Kleding voor mannen	14,18
03.1.2.1.01	Trainingspak	0,45
03.1.2.1.02A	Kostuum in wol (winter)	1,03
03.1.2.1.02B	Kostuum (gem. weefsel-Z)	0,00
03.1.2.1.03	Blazer	1,82
03.1.2.1.04	Jeansbroek	2,17
03.1.2.1.05	Stadsbroek	1,33
03.1.2.1.06A	Anorak (winter)	0,55
03.1.2.1.06B	Parka (zomer)	0,00
03.1.2.1.07A	Pull-over (winter)	1,94
03.1.2.1.07B	Pull-over (zomer)	0,00
03.1.2.1.08	Hemd	2,30
03.1.2.1.09	T-shirt	1,26
03.1.2.1.10	Slip (H - boxer)	0,40
03.1.2.1.11	Sokken	0,60
03.1.2.1.12	Zwembroek (H)	0,32
03.1.2.2	Kleding voor vrouwen	26,94
03.1.2.2.01	Badpak	0,83
03.1.2.2.02A	Jurk (winter)	4,57
03.1.2.2.02B	Jurk (zomer)	0,00
03.1.2.2.03A	Rok (winter)	1,22
03.1.2.2.03B	Rok (zomer)	0,00
03.1.2.2.04A	Pantalon (winter)	2,39
03.1.2.2.04B	Pantalon (zomer)	0,00
03.1.2.2.05	Jeansbroek	2,39
03.1.2.2.06A	Mantel (winter)	1,13
03.1.2.2.06B	Regenmantel (zomer)	0,00
03.1.2.2.07A	Anorak (winter)	1,13
03.1.2.2.07B	Parka (zomer)	0,00
03.1.2.2.08A	Blazer (D)	1,13

ECOICOP	Benaming	2014
03.1.2.2.08B	Broek synthetisch (D – zomer)	0,00
03.1.2.2.09	Lederen vest	0,42
03.1.2.2.10A	Pull-over (winter)	4,22
03.1.2.2.10B	Pull-over (zomer)	0,00
03.1.2.2.11	Hemdblouse	2,32
03.1.2.2.12A	Blouse (winter)	2,61
03.1.2.2.12B	T-shirt (zomer)	0,00
03.1.2.2.13	Slip	0,56
03.1.2.2.14	Kousenbroek	1,19
03.1.2.2.15	Bustehouder	0,67
03.1.2.2.16	Bustehouder (push-up)	0,15
03.1.2.3	Kleding voor kinderen en baby's	8,28
03.1.2.3.01	Lange broek	0,77
03.1.2.3.02	Jeansbroek	0,77
03.1.2.3.03A	Anorak (winter)	1,19
03.1.2.3.03B	Parka (zomer)	0,00
03.1.2.3.04	Sweater	1,28
03.1.2.3.05	T-shirt (kind)	1,01
03.1.2.3.06	Kruippakje	0,97
03.1.2.3.07	Body	0,97
03.1.2.3.08	Rok (M – 8 tot 12j)	0,94
03.1.2.3.09	Sokken (J – mt 28–33)	0,39
03.1.3	ACCESSOIRES EN NAAIGERIEF	1,80
03.1.3.1	Accessoires bij kledij (mutsen, handschoenen, hoeden, sjaals, broeksriemen; .)	1,55
03.1.3.1.01	Fietshelm	1,03
03.1.3.1.02	Zakdoek in katoen (H)	0,52
03.1.3.2	Naaigerief	0,25
03.1.3.2.01	Naaigaren	0,25
03.1.4	REINIGING, HERSTELLING EN VERHUUR VAN KLEDING	0,94
03.1.4.1	Schoonmaak van kleding	0,70
03.1.4.1.01	Droogkuis van kostuum	0,35
03.1.4.1.02	Wassen van hemd	0,35
03.1.4.2	Herstelling en huur van kleding	0,24
03.1.4.2.01	Verstelwerk kleding	0,24
03.2	SCHOENEN	13,06
03.2.1	SCHOENEN	12,81
03.2.1.1	Schoenen voor mannen	3,43
03.2.1.1.01	Lage lederen veterschoenen	1,75
03.2.1.1.02	Schoenen: sneakers	0,94
03.2.1.1.03	Joggingschoenen	0,74
03.2.1.2	Schoenen voor vrouwen	6,68
03.2.1.2.01	Tennisschoenen	0,81
03.2.1.2.02	Lage lederen schoenen	2,93
03.2.1.2.03	Lederen laarzen	2,93
03.2.1.3	Schoenen voor kinderen en baby's	2,71
03.2.1.3.01	Sportschoenen	0,52

ECOICOP	Benaming	2014
03.2.1.3.02	Bottines	2,20
03.2.2	REPARATIE EN HUREN SCHOENEN	0,25
03.2.2.0	Herstelling en huur van schoenen	0,25
03.2.2.0.01	Verzolen van schoenen	0,25
04	WONING, WATER, ELEKTRICITEIT, GAS EN ANDERE BRANDSTOFFEN	186,61
04.1	HUUR WONING E.A.	76,10
04.1.1	HUUR HOOFDVERBLIJFPLAATS	74,42
04.1.1.0	HUUR HOOFDVERBLIJFPLAATS	74,42
04.1.1.0.01	Niet-sociale huur	67,68
04.1.1.0.02	Sociale huur	6,74
04.1.2	HUUR TWEDE VERBLIJF E.A.	1,67
04.1.2.2	Huur van garages en andere	1,67
04.1.2.2.01	Huur van garage	1,67
04.3	ONDERHOUD EN HERSTELLING WONING	19,14
04.3.1	MATERIALEN VOOR HET COURANTE ONDERHOUD WONING	13,04
04.3.1.0	Materialen voor het courante onderhoud van de woning	13,04
04.3.1.0.01	Acrylverf	1,15
04.3.1.0.02	Emailverf	1,15
04.3.1.0.03	Verf : acryl (4-10l)	1,15
04.3.1.0.04	Glasvezelbehang	0,33
04.3.1.0.05	Vliesbehang	0,33
04.3.1.0.06	Vensterglas	3,74
04.3.1.0.07	Cement	2,84
04.3.1.0.08	Silicone	0,90
04.3.1.0.09	Mengkraan	1,44
04.3.2	DIENSTEN I.V.M. HET COURANTE ONDERHOUD WONING	6,10
04.3.2.1	Loodgieterij	1,25
04.3.2.1.01	Uurtarief loodgieter	1,25
04.3.2.2	Electriciteitswerken	1,00
04.3.2.2.01	Uurtarief elektriciens	1,00
04.3.2.3	Werken aan verwarming	3,33
04.3.2.3.01	Onderhoud van centr.verwarming	3,33
04.3.2.4	Schilderwerken	0,52
04.3.2.4.01	Uurtarief schilder	0,52
04.4	LEIDINGWATER, AFVALOPHALING, GEMEENSCHAPPELIJKE KOSTEN VERBONDEN AAN DE HUISVESTING	14,36
04.4.1	LEIDINGWATER	6,18
04.4.1.0	Leidingwater	6,18
04.4.1.0.01	Water (verbruik)	6,18
04.4.2	Afvalophaling	2,07
04.4.2.0	Afvalophaling	2,07
04.4.2.0.01	Huisvuilophaling	2,07
04.4.3	Kosten in verband met zuiveren van afvalwater	5,09
04.4.3.0	Kosten in verband met zuiveren van afvalwater	5,09
04.4.3.0.01	Water (zuivering)	5,09
04.4.4	ANDERE DIENSTEN IN VERBAND MET DE WONING	1,02

ECOICOP	Benaming	2014
04.4.4.9	Andere diensten	1,02
04.4.4.9.01	Schoorsteenvegen	1,02
04.5	ELEKTRICITEIT, GAS EN ANDERE BRANDSTOFFEN	77,01
04.5.1	ELEKTRICITEIT	31,83
04.5.1.0	Elektriciteit	31,83
04.5.1.0.01	Elektriciteit Da (600 kWu)	4,18
04.5.1.0.02	Elektriciteit Db (1200 kWu)	9,00
04.5.1.0.03	Elektriciteit Dc (3500 kWu)	5,79
04.5.1.0.04	Elektriciteit Dc1 (3500 kWu)	5,47
04.5.1.0.05	Elektriciteit Dd (7500 kWu)	6,75
04.5.1.0.06	Elektriciteit De (20000 kWu)	0,64
04.5.2	GAS	23,46
04.5.2.1	Stadsgas en aardgas	22,77
04.5.2.1.01	Aardgas D1 (2326 kWu)	2,73
04.5.2.1.02	Aardgas D2 (4652 kWu)	1,59
04.5.2.1.03	Aardgas D3 (23260 kWu)	15,71
04.5.2.1.04	Aardgas D3b (34890 kWu)	2,73
04.5.2.2	Butaangas en propaangas	0,69
04.5.2.2.01	Butaan	0,30
04.5.2.2.02	Propaan	0,39
04.5.3	STOOKOLIE EN ANDERE VLOEIBARE BRANDSTOFFEN	19,58
04.5.3.0	Stookolie en andere vloeibare brandstoffen	19,58
04.5.3.0.01	Gasolie verwarming:lev.<2000 l	9,79
04.5.3.0.02	Gasolie verwarming:lev.>2000 l	9,79
04.5.4	VASTE BRANDSTOFFEN	2,14
04.5.4.1	Steenkool	0,41
04.5.4.1.01	Houtskool	0,41
04.5.4.9	Hout en andere vaste brandstoffen	1,73
04.5.4.9.0	Briketten	1,31
04.5.4.9.02	Houtpellets	0,42
05	MEUBELEN, HUISHOUDTOESTELLEN EN ONDERHOUDSPRODUCTEN	77,69
05.1	MEUBELEN EN VLOERBEDEKKING	24,03
05.1.1	MEUBELEN	22,81
05.1.1.1	Meubelen	18,21
05.1.1.1.01	Eiken eetkamer	4,62
05.1.1.1.02	Salon	6,72
05.1.1.1.03	Keukentafel	0,71
05.1.1.1.04	Moderne slaapkamer	1,98
05.1.1.1.05	Lattenbodem	0,64
05.1.1.1.06	Schuimrubberen matras	0,65
05.1.1.1.07	Bedframe (dubbel)	2,25
05.1.1.1.08	Pocketverenmatras	0,65
05.1.1.2	Tuinmeubelen	0,81
05.1.1.2.01	Houten tuintafel	0,81
05.1.1.3	Verlichtingsapparaten	1,01

ECOICOP	Benaming	2014
05.1.1.3.01	Fluorescerende buislamp	0,50
05.1.1.3.02	Balklamp halogeen	0,50
05.1.1.9	Andere meubelen (meubelen voor baby's, schilderijen en andere kunstobjecten, spiegels.)	2,79
05.1.1.9.01	Spiegel	2,79
05.1.2	VLOERBEDEKKING	1,22
05.1.2.1	Tapijten	0,88
05.1.2.1.01	Vasttapijt	0,88
05.1.2.2	Andere vloerbedekkingen	0,16
05.1.2.2.01	Laminaat	0,16
05.1.2.3	Plaatsing van vloerbedekking	0,19
05.1.2.3.01	Schrijnwerker:plaatsing parket	0,19
05.2	HUISHOUDARTIKELEN IN TEXTIEL	6,28
05.2.0	HUISHOUDARTIKELEN IN TEXTIEL	6,28
05.2.0.1	Gordijnen en overgordijnen	3,24
05.2.0.1.01	Gordijnstof	1,08
05.2.0.1.02	Stof voor overgordijnen	1,08
05.2.0.1.03	Stores	1,08
05.2.0.2	Beddengoed	2,26
05.2.0.2.01	Dekbedovertrek en slopen	0,77
05.2.0.2.02	Synthetisch dekbed	0,71
05.2.0.2.03	Hoeslaken	0,77
05.2.0.3	Badlinnen en tafellinnen	0,78
05.2.0.3.01	Sponshanddoek	0,26
05.2.0.3.02	Badmat	0,26
05.2.0.3.03	Badhanddoek	0,26
05.3	HUISHOUDTOESTELLEN	13,04
05.3.1	GROTE HUISHOUDTOESTELLEN (al dan niet elektrisch)	10,22
05.3.1.1	Koelkast en diepvriezer	2,45
05.3.1.1.01	Combi-koelkast	0,72
05.3.1.1.02	Verticale diepvries	1,02
05.3.1.1.03	Koelkast: tafelmodel(+/-120l)	0,72
05.3.1.2	Wasmachine en vaatwasmachines	3,48
05.3.1.2.01	Wasmachine	1,65
05.3.1.2.02	Droogkast	1,00
05.3.1.2.03	Vaatwasser	0,83
05.3.1.3	Keukenfornuizen, kookplaten en ovens	2,50
05.3.1.3.01	Vitro-keramische kookplaat	1,47
05.3.1.3.02	Microgolfoven	1,03
05.3.1.4	Kachels en radiatoren, waterverwarmers	1,12
05.3.1.4.01	Elektrische radiator	1,12
05.3.1.5	Stofzuigers en andere elektrische huishoudtoestellen om te reinigen	0,66
05.3.1.5.01	Sledestofzuiger	0,66
05.3.2	KLEINE ELEKTRISCHE HUISHOUDTOESTELLEN	1,61
05.3.2.1	Toestellen om te hakken, te mengen, te snijden	0,40
05.3.2.1.01	Keukenrobot	0,40

ECOICOP	Benaming	2014
05.3.2.2	Toestellen voor koffie en thee	0,45
05.3.2.2.01	Elektrische koffiezet	0,22
05.3.2.2.02	Koffiepadmachine	0,22
05.3.2.3	Strijkijzers	0,36
05.3.2.3.01	Strijkijzer met stoomgenerator	0,36
05.3.2.9	Andere kleine elektrische huishoudtoestellen (ventilator, elektrisch mes, koffiemolen ;)	0,39
05.3.2.9.01	Elektrische frituurketel	0,39
05.3.3	HERSTELLING HUISHOUDTOESTELLEN	1,21
05.3.3.0	Herstelling elektrische huishoudtoestellen	1,21
05.3.3.0.01	Uurtarief repar.verwarm.inst.	1,21
05.4	GLASWERK, VAATWERK EN NIET- ELEKTRISCH KEUKENGEREI	4,52
05.4.0	GLASWERK.VAATWERK EN NIET- ELEKTRISCH KEUKENGEREI	4,52
05.4.0.1	Glaswerk, vaatwerk	0,98
05.4.0.1.01	Kop en schoteltje	0,32
05.4.0.1.02	Glas (frisdrank)	0,30
05.4.0.1.03	Bord, plat	0,36
05.4.0.2	Bestek	0,15
05.4.0.2.01	Steakmes	0,15
05.4.0.3	Niet-elektrische huishoudelijke gereedschappen	3,38
05.4.0.3.01	Vuurvaste schotel	0,68
05.4.0.3.02	Inox kookpot	0,68
05.4.0.3.03	Braadpan	0,68
05.4.0.3.04	Huishoudvuilnisbak	0,68
05.4.0.3.05	Strijkplank	0,68
05.5	GEREEDSCHAP VOOR HUIS EN TUIN	6,46
05.5.1	GROOT GEREEDSCHAP VOOR HUIS EN TUIN	2,16
05.5.1.1	Grote gereedschappen voor het huis en de tuin	1,74
05.5.1.1.01	Elektrische boormachine	0,45
05.5.1.1.02	Elektrische gazonmaaier	1,29
05.5.1.2	Herstelling en huur van grote gereedschappen voor de tuin	0,42
05.5.1.2.01	Huur tuingereedschap	0,42
05.5.2	KLEIN GEREEDSCHAP VOOR HUIS EN TUIN EN ACCESSOIRES	4,30
05.5.2.1	Klein gereedschap voor het huis en de tuin	1,25
05.5.2.1.01	Rolmeter	0,42
05.5.2.1.02	Snoeischaar	0,42
05.5.2.1.03	Keukentrap	0,42
05.5.2.2	Toebehoren voor het huis en de tuin	3,06
05.5.2.2.01	Vlamspaarlamp	0,64
05.5.2.2.02	Spaarlamp	0,64
05.5.2.2.03	Droge batterij	1,01
05.5.2.2.04	Buitenverlichting	0,76
05.6	GOEDEREN EN DIENSTEN VOOR ONDERHOUD WONING	23,36
05.6.1	NIET- DUURZAME HUISHOUDARTIKELEN EN ONDERHOUDSPRODUCTEN	11,44
05.6.1.1	Onderhoudsproducten	6,71

ECOICOP	Benaming	2014
05.6.1.1.01	Waspoeder	0,30
05.6.1.1.02	Vloeibaar wasmiddel	0,30
05.6.1.1.03	Waspoeder: geconcentreerd	2,45
05.6.1.1.04	Vloeibaar afwasmiddel	0,30
05.6.1.1.05	Tabletten voor vaatwasser	0,67
05.6.1.1.06	Vloeibare allesreiniger	0,81
05.6.1.1.07	WC-reiniger	0,30
05.6.1.1.08	Reinigingsprod.voor ramen	0,06
05.6.1.1.09	Wasverzachter	1,23
05.6.1.1.10	Antikalk product	0,30
05.6.1.2	Andere kleine huishoudartikelen (niet-duurzaam)	4,73
05.6.1.2.01	Koffiefilters	0,68
05.6.1.2.02	Dweil	0,68
05.6.1.2.03	Aluminiumfolie	0,68
05.6.1.2.04	Huishoudhandschoenen in rubber	0,68
05.6.1.2.05	Schuursponsje	0,68
05.6.1.2.06	Vloerwisserdoeken	0,68
05.6.1.2.07	Huishoudrol	0,68
05.6.2	DIENSTEN I.V.M. ONDERHOUD WONING	11,92
05.6.2.1	Onderhoudspersoneel, huishoudelijke hulp	11,92
05.6.2.1.01	Uurtarief schoonmaken	9,92
05.6.2.1.02	Babysit dienst	1,99
06	GEZONDHEID	29,19
06.1	GENEESMIDDELEN EN FARMACEUTISCHE PRODUCTEN	18,91
06.1.1	GENEESMIDDELEN	10,50
06.1.1.0	GENEESMIDDELEN	10,50
06.1.1.0.01	Farmaceut. specialiteiten	10,50
06.1.2	ZWANGERSCHAPSTESTEN EN FARMACEUTISCHE PRODUCTEN	0,52
06.1.2.1	Zwangerschapstest en anticonceptie (enkel barrièremiddelen)	0,03
06.1.2.1.01	Condoms	0,03
06.1.2.9	Andere farmaceutische producten	0,49
06.1.2.9.01	Pleisters	0,49
06.1.3	THERAPEUTISCHE APPARATEN EN COORIGEREND MATERIAAL	7,89
06.1.3.1	Corrigerende lenzen (brillen en contact lenzen)	4,36
06.1.3.1.01	Briilglazen-sferisch	1,45
06.1.3.1.02	Torische brilglazen	1,45
06.1.3.1.03	Wegwerpcontactlenzen	1,45
06.1.3.2	Hoorapparaten	0,23
06.1.3.2.01	Hoortoestel	0,23
06.1.3.9	Ander verbeterend en therapeutisch materiaal	3,30
06.1.3.9.01	Elektronische bloeddrukmeter	1,65
06.1.3.9.02	Koortsthermometer	1,65
06.2	DIENSTEN AAN PATIENTEN	6,02
06.2.1	MEDISCHE DIENSTEN	2,98
06.2.1.1	Huisartsen	1,38
06.2.1.1.01	Geneesk.aanvull. opl.:huisbez.	0,69

ECOICOP	Benaming	2014
06.2.1.1.02	Geneesk.aanvull.opl.:raadpleg.	0,69
06.2.1.2	Artsen specialisten	1,61
06.2.1.2.01	Specialist: raadpleging	1,61
06.2.2	TANDARTS DIENSTEN	0,78
06.2.2.0	Tandheelkunde	0,78
06.2.2.0.01	Consultatie tandarts	0,39
06.2.2.0.02	Vullingen van caviteiten	0,39
06.2.3	PARAMEDISCHE DIENSTEN	2,25
06.2.3.1	Medische labo onderzoeken en radiografieën	1,01
06.2.3.1.01	Klinische biologie	0,65
06.2.3.1.02	Medische beeldvorming	0,36
06.2.3.9	Andere paramedische diensten	1,24
06.2.3.9.01	Indiv. behand. kinesithérapie	1,24
06.3	ZIEKENHUISDIENSTEN	4,27
06.3.0	ZIEKENHUISDIENSTEN	4,27
06.3.0.0	Ziekenhuisdiensten	4,27
06.3.0.0.01	Eénpers. kamer-gewone rechth.	0,85
06.3.0.0.02	Tweepersoonskamer	2,82
06.3.0.0.03	Tweepersoonskamer (OMNIO)	0,59
07	TRANSPORT	158,64
07.1	AANKOOP VAN VOERTUIGEN	78,04
07.1.1	AUTO'S	73,77
07.1.1.1	Nieuwe auto's	73,77
07.1.1.1.01	Nieuwe wagens (BIV inbegr.)	73,77
07.1.2	TWEEWIELERS	1,58
07.1.2.0	Tweewielig voertuig met motor	1,58
07.1.1.2.01	Scooter	1,58
07.1.3	FIETSEN	2,69
07.1.3.0	Fietsen	2,69
07.1.3.0.01	Damesfiets	1,35
07.1.3.0.02	Kinderfiets	1,35
07.2	ONDERHOUD EN HERSTELLING VOOR PERSOONLIJK VERVOER	70,79
07.2.1	BANDEN, VERVANGSTUKKEN EN ONDERDELEN VOOR PERSOONLIJK VERVOER	5,30
07.2.1.1	Banden	2,31
07.2.1.1.01	Autoband	2,31
07.2.1.2	Onderdelen voor voertuigen	2,10
07.2.1.2.01	Ruitenwisser	1,05
07.2.1.2.02	Autobatterij	1,05
07.2.1.3	Accessoires voor voertuigen	0,89
07.2.1.3.01	GPS	0,60
07.2.1.3.02	Fietsverlichting	0,30
07.2.2	BRANDSTOFFEN EN SMEERMIDDELEN	41,42
07.2.2.1	Diesel	23,86
07.2.2.1.01	Gasolie wegvervoer "diesel"	23,86
07.2.2.2	Benzine	16,81

ECOICOP	Benaming	2014
07.2.2.2.01	Ongelode benz.98RON"superplus"	3,70
07.2.2.2.02	Ongelode benz.95RON"eurosUPER"	13,11
07.2.2.3	Andere brandstoffen	0,56
07.2.2.3.01	LPG	0,56
07.2.2.4	Smeermiddelen	0,18
07.2.2.4.01	Koelvloeistof	0,18
07.2.3	HERSTELLING EN ONDERHOUD VAN VOERTUIGEN	14,47
07.2.3.0	Herstelling en onderhoud van voertuigen	14,47
07.2.3.0.01	Uurtarief garagist	4,44
07.2.3.0.02	Vervangen van remblokken	4,44
07.2.3.0.03	Olieerversen	4,44
07.2.3.0.04	Abonnement autopechbestrijding	0,37
07.2.3.0.05	Herstelling fiets	0,39
07.2.3.0.06	Carwash	0,38
07.2.4	OVERIGE UITGAVEN VOOR PERSOONLIJK VERVOER	9,60
07.2.4.1	Huur van voertuigen	0,52
07.2.4.1.01	Huur van bestelwagens	0,52
07.2.4.2	Parkeerterreinen en taksen	1,11
07.2.4.2.01	Parkings	1,11
07.2.4.3	Rijlessen en vergunningen	7,98
07.2.4.3.01	Autokeuring	0,80
07.2.4.3.02	Autorijschool	0,50
07.2.4.3.03	Verkeersbelasting	6,68
07.3	DIENSTEN VERVOER	9,81
07.3.1	SPOORVERVOER	3,12
07.3.1.1	Reizigersvervoer per trein	3,12
07.3.1.1.01	Biljet 20 km	0,39
07.3.1.1.02	Biljet 45 km	0,39
07.3.1.1.03	Biljet 90 km weekend	0,39
07.3.1.1.04	Go Pass	0,39
07.3.1.1.05	Maandtreinkaart 20 km	0,52
07.3.1.1.06	Maandtreinkaart 45 km	0,52
07.3.1.1.07	Jaarl. schooltreinkaart 20 km	0,52
07.3.2	REIZIGERSVERVOER OVER DE WEG MET BESTUURDER	1,42
07.3.2.1	Reizigersvervoer per bus	1,13
07.3.2.1.01	Biljet	0,48
07.3.2.1.02	Meerrittenkaart	0,21
07.3.2.1.03	Maandabonnement	0,16
07.3.2.1.04	Jaarlijks schoolabonnement	0,28
07.3.2.2	Taxi's en gehuurde auto's met bestuurder	0,29
07.3.2.2.01	Taxi	0,29
07.3.3	VERVOER PER VLIEGTUIG VOOR PERSONEN EN BAGAGES	4,42
07.3.3.2	Vervoer per vliegtuig	4,42
07.3.3.2.01	Vliegtuigticket	4,42
07.3.5	GECOMBINEERD VERVOER VOOR REIZIGERS	0,72
07.3.5.0	Gecombineerd vervoer voor reizigers	0,72

ECOICOP	Benaming	2014
07.3.5.0.01	Meerrittenkaart	0,36
07.3.5.0.02	Maandelijks stadsabonnement	0,36
07.3.6	DIENSTEN VOOR VERHUIS EN OPSLAG	0,13
07.3.6.2	Diensten voor verhuis en opslag	0,13
07.3.6.2.01	Verhuisdiensten	0,13
08	COMMUNICATIE	37,80
08.1	POSTDIENSTEN	0,69
08.1.0	POSTDIENSTEN	0,69
08.1.0.1	Postverzending	0,69
08.1.0.1.01	Briefport	0,69
08.2	TELEFOONUITRUSTING	2,49
08.2.0	TELEFOONUITRUSTING	2,49
08.2.0.1	Vaste apparaten	0,13
08.2.0.1.01	Draadloze telefoon	0,13
08.2.0.2	Mobiele apparaten (GSM)	2,36
08.2.0.2.01	Smartphone – GSM	2,36
08.3	TELEFOON DIENSTEN	34,62
08.3.0	TELECOMMUNICATIE	34,62
08.3.0.1	Vaste telefonie diensten	2,15
08.3.0.1.01	Telefoongesprekken via toestel	2,15
08.3.0.2	Mobiele telefonie diensten	10,37
08.3.0.2.01	GSM-gesprekken	10,37
08.3.0.3	Internet diensten	1,77
08.3.0.3.01	Internetabonnement	1,77
08.3.0.4	Packs	20,33
08.3.0.4.01	Telecommunicatie Packs	20,33
09	CULTUUR EN VRIJE TIJD	97,42
09.1	UITRUSTING : AUDIO, VIDEO EN FOTOGRAFIE	13,40
09.1.1	UITRUSTING VOOR ONTVANGST, OPNAME EN WEERGAVEN VAN GELUID TEKST EN BEELD	3,82
09.1.1.1	Audio uitrusting	0,65
09.1.1.1.01	Hifi-keten	0,65
09.1.1.2	Vaste video uitrusting	2,88
09.1.1.2.01	Kleurentelevisie	2,53
09.1.1.2.02	Blu-ray-speler	0,35
09.1.1.3	Draagbare beeld- en geluidsapparatuur	0,30
09.1.1.3.01	MP3/MP4-speler	0,30
09.1.2	UITRUSTING FOTOGRAFIE, CINEMA EN OPTISCHE INSTRUMENTEN	1,46
09.1.2.1	Fototoestellen en camera's	1,46
09.1.2.1.01	Digitaal fototoestel	1,19
09.1.2.1.02	Digitale camcorder	0,27
09.1.3	INFORMATIEVERWERKENDE APPARATUUR	5,86
09.1.3.1	PC (laptop of vaste PC, klavier, muis, scherm)	4,55
09.1.3.1.01	Personal computer	3,09
09.1.3.1.02	Tablet	1,46
09.1.3.2	Toebehoren voor PC	1,00

ECOICOP	Benaming	2014
09.1.3.2.01	WIFI modem/router	0,50
09.1.3.2.02	Multifunctionele printer	0,50
09.1.3.3	Software	0,31
09.1.3.3.01	Softwarepakket	0,31
09.1.4	OPSLAGMEDIA AL DAN NIET OPGENOMEN	1,86
09.1.4.1	CD, DVD, etc. (opgenomen)	1,67
09.1.4.1.01	DVD (muziek of film)	0,83
09.1.4.1.02	Blu-ray disk	0,83
09.1.4.2	CD, DVD, etc. (leeg)	0,11
09.1.4.2.01	Lege DVD-RW	0,11
09.1.4.9	Andere opslagmedia	0,08
09.1.4.9.01	Geheugenkaart	0,08
09.1.5	HERSTELLING EN HUUR VAN AUDIO- OF VIDEO- OF FOTOAPPARATUUR OF PC	0,40
09.1.5.0	Herstelling en huur van audio-, of video- of fotoapparatuur of PC	0,40
09.1.5.0.01	Uurtarief elektrotechnicus	0,40
09.2	ANDERE DUURZAME GOEDEREN VOOR ONTSPANNING EN CULTUUR	1,16
09.2.2	DUURZAME GOEDEREN VOOR ONTSPANNING BINNENSHUIS	1,16
09.2.2.1	Muziekinstrumenten	0,83
09.2.2.1.01	Gitaar	0,83
09.2.2.2	Andere duurzame goederen voor binnenshuis	0,33
09.2.1.5.01	Pingpongtafel	0,17
09.2.1.5.02	Hometrainer	0,17
09.3	ANDERE GOEDEREN VOOR ONTSPANNING, DE TUIN EN DE HUISDIEREN	22,83
09.3.1	SPELLETJES, SPEELGOED EN HOBBY	5,26
09.3.1.1	Spel en hobby	1,55
09.3.1.1.01	Draagbare spelconsole	0,39
09.3.1.1.02	Spelconsole	0,39
09.3.1.1.03	Videospel voor console	0,39
09.3.1.1.04	Gezelschapsspel Monopoly	0,37
09.3.1.2	Speelgoed en poppen	3,70
09.3.1.2.01	Bouwdoos	0,93
09.3.1.2.02	Kleine speelgoedauto	0,93
09.3.1.2.03	Pop	0,93
09.3.1.2.04	Speelgoed-keukentje	0,93
09.3.2	SPORTUITRUSTING, CAMPINGUITRUSTING EN HERSTELLING	0,94
09.3.2.1	Sportuitrusting	0,67
09.3.2.1.01	Tennisracket	0,22
09.3.2.1.02	Tennisballen	0,22
09.3.2.1.03	Voetbal	0,22
09.3.2.2	Campinguitrusting	0,27
09.3.2.2.01	Rugzak	0,27
09.3.3	TUINARTIKELEN, PLANTEN EN BLOEMEN	7,17
09.3.3.1	Meststoffen, humus, potten	1,80
09.3.3.1.01	Vloeibare meststof	0,90

ECOICOP	Benaming	2014
09.3.3.1.02	Potgrond (10-20l)	0,90
09.3.3.2	Planten en bloemen	5,36
09.3.3.2.01	Azalea	0,49
09.3.3.2.02	Kalanchoe	0,49
09.3.3.2.03	Ficus	0,49
09.3.3.2.04	Spathiphyllum	0,49
09.3.3.2.05	Rozen	0,49
09.3.3.2.06	Chrysanthen	0,49
09.3.3.2.07	Tulpen	0,49
09.3.3.2.08	Gerbera's	0,49
09.3.3.2.09	Lelies	0,49
09.3.3.2.10	Alstroemeria	0,49
09.3.3.2.11	Tulpenbollen	0,49
09.3.4	AANKOOP EN ACCESSOIRES VOOR HUISDIEREN	6,97
09.3.4.2	Artikelen voor huisdieren	6,97
09.3.4.2.01	Hondenvoeding (blik)	1,36
09.3.4.2.02	Hondenvoeding (brokken)	1,36
09.3.4.2.03	Kattenvoeding (blik)	1,61
09.3.4.2.04	Kattenvoeding(alum.-schaaltje)	1,61
09.3.4.2.05	Kattenbakvulling	0,51
09.3.4.2.06	Shampoo hond	0,51
09.3.5	VEEARTS EN ANDERE DIENSTEN VOOR HUISDIEREN	2,49
09.3.5.0	Veearts en andere diensten voor huisdieren	2,49
09.3.5.0.01	Veearts: raadpleging	1,25
09.3.5.0.02	Veearts: ovariectomie kat	1,25
09.4	SPORTIEVE EN RECREATIEVE UITGAVEN	18,30
09.4.1	SPORT UITGAVEN	8,93
09.4.1.1	Sportieve en recreatieve evenementen (aanwezig zijn bij)	2,55
09.4.1.1.01	Voetbalwedstrijd 1-ste prov.	0,35
09.4.1.1.02	Voetbalwedstrijd 1-e kl.(nat.)	0,69
09.4.1.1.03	Eendagsattracties (pretparken)	1,51
09.4.1.2	Sportieve en recreatieve evenementen (deelnemen aan)	6,38
09.4.1.2.01	Zwembad	1,71
09.4.1.2.02A	Tennisabonnement (winter)	1,61
09.4.1.2.02B	Tennisabonnement (zomer)	0,00
09.4.1.2.03	Fitnessabonnement	1,71
09.4.1.2.04	Huur springkasteel	1,35
09.4.2	RECREATIEVE UITGAVEN	9,37
09.4.2.1	Cinema, theater en concerten	3,15
09.4.2.1.01	Bioscoop	0,92
09.4.2.1.02	Schouwburgabonnement	1,41
09.4.2.1.03	Festivals	0,83
09.4.2.2	Musea, bibliotheken, dierentuinen	0,53
09.4.2.2.01	Eendagsattracties (andere)	0,53
09.4.2.3	Kosten voor radio en televisie	5,03
09.4.2.3.01	Abonn. teledistr. (+digit.tv)	4,42

ECOICOP	Benaming	2014
09.4.2.3.02	Abonn.digit.telev.(themaboek.)	0,61
09.4.2.5	Fotografische diensten	0,66
09.4.2.5.01	Afdr.digitale foto's (fotogr.)	0,33
09.4.2.5.02	Afdrukk.digit.foto's(internet)	0,33
09.5	KRANTEN, BOEKEN EN ANDER PAPIERWERK	15,16
09.5.1	BOEKEN	5,60
09.5.1.1	Fictie boeken	5,27
09.5.1.1.01	Boeken	4,14
09.5.1.1.02	Stripverhaal	1,13
09.5.1.3	Andere boeken	0,33
09.5.1.3.01	Woordenboek N-F en F-N	0,33
09.5.2	KRANTEN, MAGAZINES EN TIJDSCHRIFTEN	5,83
09.5.2.1	Kranten	2,85
09.5.2.1.01	Dagbladen	2,85
09.5.2.2	Magazine en tijdschriften	2,98
09.5.2.2.01	Tijdschriften	2,98
09.5.3	VERSCHILLENDE DRUKWERKEN	0,81
09.5.3.0	Verskillende drukwerken	0,81
09.5.3.0.01	Wenskaart	0,81
09.5.4	MATERIAAL OM TE SCHRIJVEN EN TE TEKENEN	2,91
09.5.4.1	Papier artikelen	1,21
09.5.4.1.01	Schrift met losse bladen	0,60
09.5.4.1.02	Papier (A4 formaat)	0,60
09.5.4.9	Materiaal om te schrijven en te tekenen	1,71
09.5.4.9.01	Balpen	0,57
09.5.4.9.02	Inktpatroon	0,57
09.5.4.9.03	Potlood	0,57
09.6	REIZEN ALLES INBEGREPEN	26,56
09.6.0	VOLLEDIG VERZORGDE REIZEN	26,56
09.6.0.1	Reizen alles inbegrepen in België	5,02
09.6.0.1.01	Weekend in de Ardennen	1,54
09.6.0.1.02	Weekend aan zee	3,47
09.6.0.2	Reizen alles inbegrepen in het buitenland	21,55
09.6.0.2.01	Buitenlandse reizen	19,88
09.6.0.2.02	Citytrips	1,67
10	OPLEIDING	6,30
10.4	Hogeronderwijs	6,30
10.4.0	Hogeronderwijs	6,30
10.4.0.0	Hogeronderwijs	6,30
10.4.0.0.01	Univ.:inschrijv.- & examengeld	2,49
10.4.0.0.02	Hogeschool:inschr.& examengeld	3,81
11	RESTAURANT EN HORECA	68,82
11.1	UITGAVEN IN RESTAURANTS	55,23
11.1.1	CAFES EN RESTAURANTS	54,31
11.1.1.1	Cafés en restaurants	46,39
11.1.1.1.01	Maaltijd restaurant	3,07

ECOICOP	Benaming	2014
11.1.1.1.02	Pepersteak	3,07
11.1.1.1.03	Salade niçoise	3,07
11.1.1.1.04	Gebakken tong of forel	3,07
11.1.1.1.05	Chinese dagschotel	3,07
11.1.1.1.06	Pizza	3,07
11.1.1.1.07	Dagmenu	3,07
11.1.1.1.08	Spaghetti (maaltijd)	3,07
11.1.1.1.09	Steak tartare	3,07
11.1.1.1.10	Vol-au-vent	3,07
11.1.1.1.11	Pilsbier	2,62
11.1.1.1.12	Speciaal bier	2,62
11.1.1.1.13	Mineraalwater	2,62
11.1.1.1.14	Colalimonade	2,62
11.1.1.1.15	Espressokoffie	2,62
11.1.1.1.16	Wijn : wit (café)	2,62
11.1.1.2	Fast-food	7,92
11.1.1.2.01	Zakje friet	1,31
11.1.1.2.02	Stuk belegd stokbrood	2,00
11.1.1.2.03	Vleessnack	1,31
11.1.1.2.04	Hamburger (fastfood)	1,31
11.1.1.2.05	Frisdrank (automaat)	1,00
11.1.1.2.06	Candybar (automaat)	1,00
11.1.2	KANTINES	0,92
11.1.2.0	Kantines	0,92
11.1.2.0.01	Middagmaal op school	0,92
11.2	HUISVESTIGINGSDIENSTEN	13,59
11.2.0	HOTELS EN SOORTGELIJKE HUISVESTINGSDIENSTEN	13,59
11.2.0.1	Hotels	8,75
11.2.0.1.01	Hotelkamer	8,75
11.2.0.2	Camping, jeugdherbergen, vakantiecentra	4,57
11.2.0.2.01	Camping	0,59
11.2.0.2.02	Huur vakantiewoning	3,98
11.2.0.3	Andere huisvestingen (school inbegrepen)	0,27
11.2.0.3.01	Kostprijs internaat	0,27
12	PERSOONLIJKE VERZORGING EN DIENSTEN	81,07
12.1	PERSOONLIJKE VERZORGING	28,16
12.1.1	DIENSTEN VOOR KAPPERS EN LICHAAMELIJKE VERZORGING	10,27
12.1.1.1	Kapper voor heren	0,91
12.1.1.1.01	Haarsnit	0,91
12.1.1.2	Kapper voor vrouwen	6,82
12.1.1.2.01	Haarsnit (D)	1,70
12.1.1.2.02	Watergolf	1,70
12.1.1.2.03	Permanent	1,70
12.1.1.2.04	Kleuring	1,70
12.1.1.3	Diensten lichaamsverzorging	2,55
12.1.1.3.01	Zonbankabonnement(10 beurt.)	0,80

ECOICOP	Benaming	2014
12.1.1.3.02	Sauna	1,74
12.1.2	ELEKTRISCHE APPARATEN VOOR LICHAAMSVERZORGING EN HERSTELLING	0,51
12.1.2.1	Elektrische apparaten voor lichaamsverzorging en herstelling	0,51
12.1.2.1.01	Elektrisch scheerapparaat	0,40
12.1.2.1.02	Tandenborstel (elektrisch)	0,11
12.1.3	NIET-ELEKTRISCHE APPARATEN VOOR LICHAAMSVERZORGING EN HERSTELLING	17,38
12.1.3.1	Niet-elektrisch materiaal voor lichaamsverzorging	1,09
12.1.3.1.01	Scheermes: vullingen (H)	0,76
12.1.3.1.02	Tandenborstel manueel	0,33
12.1.3.2	Hygiënische producten voor lichaamsverzorging & schoonheidsproducten	16,29
12.1.3.2.01	Toiletzeep	0,55
12.1.3.2.02	Doucheegel	0,55
12.1.3.2.03	Shampoo	0,55
12.1.3.2.04	Tandpasta	0,55
12.1.3.2.05	Hygiënische tampon	0,49
12.1.3.2.06	Wegwerpluier	1,68
12.1.3.2.07	Toiletpapier	0,55
12.1.3.2.08	Toiletzeep : vloeibaar	0,55
12.1.3.2.09	Wattenstaafjes	0,34
12.1.3.2.10	Incontinentiemateriaal	0,49
12.1.3.2.11	Badolie	0,90
12.1.3.2.12	Badschuim	0,90
12.1.3.2.13	Eau de toilette voor dames	1,39
12.1.3.2.14	Deodorant	0,90
12.1.3.2.15	Aftershave	1,39
12.1.3.2.16	Schoonheidscrème	0,90
12.1.3.2.17	Haarlak	0,90
12.1.3.2.18	Haargel	0,90
12.1.3.2.19	Nagellak	0,90
12.1.3.2.20	Deodorant : roll-on	0,90
12.3	PERSOONLIJKE BEZITTINGEN	7,47
12.3.1	JUWELEN, UURWERKEN, KLOKKEN	4,10
12.3.1.1	Juwelen	3,33
12.3.1.1.01	Gouden trouwring	2,22
12.3.1.1.02	Ketting	1,11
12.3.1.2	Uurwerken en klokken	0,51
12.3.1.2.01	Polsuurwerk	0,51
12.3.1.3	Herstelling van juwelen, uurwerken en klokken	0,25
12.3.1.3.01	Vervangen van uurwerk batterij	0,25
12.3.2	ANDERE PERSOONLIJKE BEZITTINGEN	3,37
12.3.2.1	Bagage	2,88
12.3.2.1.01	Portefeuille	1,44
12.3.2.1.02	Reiskoffer	1,44
12.3.2.2	Artikelen voor baby's (uitgezonderd meubelen)	0,49
12.3.2.2.01	Kinderzitje	0,49

ECOICOP	Benaming	2014
12.4	SOCIALE BESCHERMING	7,47
12.4.0	HULP, RAADGEVINGSDIENST, SOCIALE PRESTATIES EN PARAMEDISCH DIENSTEN, BUITENSHUIS EN THUIS	7,47
12.4.0.1	Kinderopvang	4,24
12.4.0.1.01	Peutertuinen	4,24
12.4.0.2	Rusthuizen en revalidatiecentra	0,88
12.4.0.2.01	Rusthuizen	0,88
12.4.0.3	Diensten om mensen thuis te verzorgen	2,35
12.4.0.3.01	Catering voor senioren	2,35
12.5	VERZEKERINGEN	28,76
12.5.2	VERZEKERING BETREFFENDE WONING	9,79
12.5.2.0	Verzekeringen betreffende de woning	9,79
12.5.2.0.01	Brandverzekering	9,79
12.5.3	VERZEKERING BETREFFENDE MUTUALITEIT	6,25
12.5.3.1	Publieke verzekeringen betreffende de gezondheid	6,25
12.5.3.1.01	Bijdrage aanvull.ziekteverzek.	6,25
12.5.4	VERZEKERING VOERTUIGEN EN REIZEN	10,39
12.5.4.1	Verzekeringen voertuigen	9,79
12.5.4.1.01	Autoverzekering Burgel.Aanspr.	9,79
12.5.4.2	Verzekeringen betreffende reizen	0,59
12.5.4.2.01	Reisbijstandsverzekering	0,59
12.5.5	ANDERE VERZEKERINGEN	2,33
12.5.5.0	Andere verzekeringen	2,33
12.5.5.1.01	Familiale verzek. Burg.Aanspr.	2,33
12.6	FINANCIËLE DIENSTEN	1,15
12.6.2	ANDERE FINANCIËLE DIENSTEN	1,15
12.6.2.1	Kosten bij de bank	1,15
12.6.2.1.01	Bankdiensten	1,15
12.7	ANDERE DIENSTEN	8,07
12.7.0	ANDERE DIENSTEN	8,07
12.7.0.1	Administratieve kosten	0,78
12.7.0.1.01	Uitreikingskosten paspoort	0,78
12.7.0.2	Juridische dienstverlening	3,49
12.7.0.2.01	Notariskosten hypotheeklening	3,49
12.7.0.3	Begrafenis diensten	0,14
12.7.0.3.01	Begrafenisondernemingen	0,10
12.7.0.3.02	Crematie	0,04
12.7.0.4	Andere diensten	3,67
12.7.0.4.01	Fotokopie	1,22
12.7.0.4.02	Plaatsen advertentie	1,22
12.7.0.4.03	Levering van bloemen	1,22

3 Geografische weging

Woonplaats		Bevolking op 1 januari 2013	Geografische weging 2013-2014		Basis 2004		Verschil	
Vlaanderen	Provincie d'Antwerpen	1 793 377	162	575	161	579	1	-4
	Provincie Vlaams-Brabant	1 101 280	99		99		0	
	Provincie West-Vlaanderen	1 173 019	106		109		-3	
	Provincie Oost-Vlaanderen	1 460 944	132		132		0	
	Provincie Limburg	853 239	77		78		-1	
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Arrondissement Brussel hoofdstad	1 154 635	104	104	96	96	8	8
Wallonië	Provincie Waals-Brabant	388 526	35	321	35	325	0	-4
	Provincie Henegouwen	1 328 760	120		123		-3	
	Provincie Luik	1 087 729	98		99		-1	
	Provincie Luxemburg	275 594	25		24		1	
	Provincie Namen	482 451	43		44		-1	
BELGIE		11 099 554	1 000	1 000	1000	1 000		

4 Nieuwe methodologie huishuur

In het indexcijfer basis 2004=100 wordt het indexcijfer van de private huurprijzen berekend op basis van een staal van 1.800 woningen verdeeld per provincie en geselecteerd in overeenstemming met de resultaten van de algemene sociaal-economische enquête van 2001. De variabelen gebruikt voor de stratificatie van het staal zijn: het woningtype (huis of appartement), de uitrusting gesplitst in drie categorieën (geen centrale verwarming en geen badkamer; een badkamer maar geen centrale verwarming; een badkamer en centrale verwarming), het aantal kamers (1 of 2 kamers; 3 kamers; 4 kamers; 5 kamers; 6 kamers en meer).

Het indexcijfer wordt berekend per provincie. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt hierbij als een provincie beschouwd. Voor elke woning wordt een indexcijfer berekend. De indexcijfers van elke provincie worden daarna berekend door het rekenkundige gemiddelde te nemen van de woningen in elk van de 11 provincies. De indexcijfers van de provincies worden dan geaggregeerd door een gewogen gemiddelde te nemen op basis van de geografische gewichten van elke provincie.

Iedere maand worden de huurders van wie de huur normaal moet worden geïndexeerd, bevraagd. Indien een huurder bevestigt dat zijn huurprijs onveranderd is, zal hij 3 en 6 maanden later opnieuw bevraagd worden. Als een huurder te laat antwoordt, wordt er een retroactieve berekening uitgevoerd. De huurprijs wordt dan tijdelijk kunstmatig verhoogd met het verschil tussen de nieuwe en de oude huurprijs. Dat verschil wordt bovendien vermenigvuldigd met het aantal maanden tussen de toepassing van de nieuwe huurprijs en het antwoord, begrensd op maximum 3 maanden (retroactiviteitsprincipe).

Deze methode vertoont een aantal zwakke punten. Tot in 2013 werd geen enkele raming gemaakt om de non-respons (57%) te corrigeren, en werd de huurprijs dus constant gehouden. Daardoor werd de evolutie van het indexcijfer van de huurprijzen eigenlijk onderschat. De steekproef werd aanvankelijk samengesteld op basis van adressen van huurders die verzameld werden bij de registratiekantoren van het Kadaster. Sinds enkele jaren werd de toegang tot die informatiebron echter geweigerd wegens de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De non-respons is hierdoor sterk gestegen omdat een aantal huurders niet meer willen deelnemen aan de enquête. Daardoor is het staal een heel stuk kleiner geworden.

Vanaf 2014 zullen nieuwe methoden gebruikt worden om de huurprijzen te berekenen:

- ▶ in eerste instantie wordt de non-respons beperkt d.m.v. de steekproeven gebruikt in het kader van het huishoudbudgetonderzoek, de SILC-enquête (inkomens en levensomstandigheden) en de enquête naar de arbeidskrachten. In een tweede fase ook de gegevensbank van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie (AAPD) (databank van de geregistreerde huurcontracten);
- ▶ de vertekening van de resterende non-respons wordt vermeden door toepassing van het «bridged overlap principe», dat toegepast wordt vanaf de derde maand die volgt op de maand waarin het contract verjaart (ogenblik dat eigenaar kan indexeren);
- ▶ het principe van de retroactiviteit (kunstmatig verhoogde huurprijs bij laattijdige mededeling van de geïndexeerde huur) wordt opgevangen door een schatting van de evolutie op basis van de prijsevolutie van de overige woningen van hetzelfde woningtype en dezelfde provincie («bridged overlap principe»);

- ▶ aggregatie van de indexcijfers per provincie en woningtype tot gewestniveau volgens de bevolking van elke provincie;
- ▶ aggregatie van de indexcijfers tot op nationaal niveau op basis van de uitgaven voor de huur per woningtype in elk gewest, waarbij de gewichten per gewest en woningtype afgeleid zijn uit de SILC-enquête van 2011.

5 *Nieuwe methodologie voor telecommunicatie*

Voor de getuige telecommunicatie werd een nieuwe methode uitgewerkt voor vaste telefonie, mobiele telefonie, tv-distributie evenals voor internet. Bovendien werden de bundels (gebundeld telecommunicatieaanbod) in de basiskorf van 2013 opgenomen.

Hieronder geven wij de nieuwe methode voor elke productengroep.

Vaste telefonie

Tot 2013 werd enkel rekening gehouden met één aanbieder, nl. Belgacom. Ondertussen zijn er echter al meerdere spelers op de markt gekomen. Bovendien is het consumptieprofiel stabiel gebleven sinds 2005, daar waar het belgedrag sterk gewijzigd is door de veralgemeende verspreiding van mobiele telefonie.

De methode werd op de volgende punten verbeterd:

- toevoeging van andere operatoren met relevante marktaandeelen;
- via continue medewerking met de sector, worden marktaandeelen gebruikt die jaarlijks geactualiseerd worden, dit zowel tussen de providers onderling als voor de aangeboden tariefformules van eenzelfde provider;
- verder worden op basis van de inbreng van het BIPT voor vaste telefonie 5 representatieve belprofielen opgesteld die representatief zijn voor het huidige belgedrag;
- voorts leveren de operatoren trimestrieel het aantal klanten dat een abonnement in een bepaald pack heeft, dit om rekening te kunnen houden met bepaalde kortingen die men verkrijgt in het geval een consument een bundel van producten neemt (zoals bijv. een bundel van vaste telefonie, internet en tv).

Mobiele telefonie

Bij de berekening van de index zal een onderscheid worden gemaakt naar verbruikersprofiel, provider en tariefformule. Ook hier wordt beroep gedaan op de profielen die het BIPT hanteert om representatief te zijn voor het huidige belgedrag (inclusief mobiel internet). Op basis van input van het BIPT zullen gewichten worden toegekend aan de verschillende verbruikersprofielen.

Medewerking werd verleend door de drie belangrijkste providers op de markt (Belgacom, Mobistar en Base) waarbij op kwartaalbasis een overzicht wordt gegeven van de in omgang zijnde tariefformules met de specificaties en het aantal klanten. De specificaties omvatten:

- of het gaat om een post-paid dan wel een pre-paid aanbod;
- het abonnementsstarief of het herlaadbedrag;
- aantal inbegrepen belminuten (piekuren/daluren, vast/mobiel, eigen netwerk/overige netwerken);
- aantal inbegrepen sms'en;
- aantal inbegrepen MB mobiel internet;
- tarief bellen nationaal buiten de bundel (piekuren/daluren, vast/mobiel, eigen netwerk/overige netwerken);
- tarief sms buiten de bundel;
- tarief mobiel internet buiten de bundel en eventuele extra opties.

Hierbij wordt een dekking van 75% van het klantenaantal vooropgesteld per provider. Op jaarlijkse basis leveren de providers hun ARPU (Average Revenue Per User) of de gemiddelde omzet per gebruiker van mobiele telefonie op. Dit afzonderlijk voor post-paid en prepaid tariefformules. Tezamen met de informatie over het aantal klanten levert dit voldoende en relevante informatie over het marktaandeel per provider, alsook over het aandeel post-paid versus prepaid binnen iedere provider op. Een jaarlijkse update van het gewicht van de providers is voorzien.

Op basis van de specificaties van de tariefplannen worden deze toegekend aan de relevante verbruikersprofielen.

Vervolgens wordt over de relevante tariefformules heen een gewogen gemiddelde kostprijs per maand berekend per verbruikersprofiel. Op die wijze komt men per verbruikersprofiel aan een index. Wijzigingen in klantenaantallen tussen tariefformules binnen eenzelfde verbruikersprofiel zullen op kwartaalbasis in rekening worden gebracht.

De verschillende verbruikersprofielen worden aan de hand van een gewogen gemiddelde gesommeerd tot één index. Op die manier krijgt men een index voor post-paid en pre-paid formules welke ten slotte aan de hand van een gewogen gemiddelde worden gesommeerd tot één index mobiele telefonie.

Internet

Het indexcijfer voor het internetabonnement heeft betrekking op de prijzevolutie van breedband internet voor residentiële klanten. Voor de belangrijkste providers wordt de maandelijkse 'stand alone' abonnementsprijs gevolgd voor zowel een standaard als een light-formule. De verbruikersprofielen zullen worden uitgebreid van 2 verbruikstypes naar 3 types (een light, een standaard en een hoog verbruiker). Met regelmatige input van de sector, worden ook hier marktaandelen gebruikt die up-to-date zijn, dit zowel tussen de providers onderling als voor de aangeboden abonnementen van eenzelfde provider.

Tv-distributie

Momenteel zijn de volgende diensten inbegrepen in de berekening van de index van de consumptieprijzen: het basisabonnement kabeltelevisie (analoog en digitaal, met inbegrip van de huur van de decoder) en het abonnement op themapakketten. Deze post omvat tevens de diensten van video 'on demand'. Zoals voor de andere telecomproducten in de korf, worden de marktaandelen gebruikt die up-to-date worden gehouden bij de berekening. Dit betreft zowel marktaandelen tussen de operatoren onderling als voor de aangeboden tariefformules van eenzelfde operator.

De bundels

De eerste gegroepeerde aanbiedingen van telecomdiensten (bundels) zijn pas in de loop van 2007 op de markt gekomen. Sindsdien hebben zij een enorme opmars gekend. Deze post werd dan ook opgenomen in de CPI.

Voor elk type van bundel wordt de index in een bepaalde maand bepaald als de verhouding van de gemiddelde prijs van alle tarieven in deze maand tot de gemiddelde prijs van alle tarieven in de referentieperiode. Om de (gemiddelde) prijs te bepalen zal ook hier worden gewerkt met gebruikersprofielen.

Vervolgens wordt per operator een index bepaald door een gewogen gemiddelde van de verschillende gebruikersprofielen te hanteren. De index voor bundels in een bepaalde maand wordt ten slotte verkregen als het gewogen gemiddelde van de indices per operator. De relatieve gewichten van de verschillende operatoren zullen aan de hand van hun marktaandelen worden bepaald.

6 Nieuwe methodologie voor de seizoensproducten

Voor de verse producten werd tot 2013 de methode met maandelijks variërende gewichten voor de verschillende getuigen van de korf gebruikt. Een nadeel van deze methode was dat de evolutie van jaar tot jaar moeilijk vergelijkbaar was omdat de gewichten maandelijks veranderden. Deze methode wordt vervangen door de 'iteratieve' methode.

Dankzij die nieuwe methode kan de variatie in de wegingscoëfficiënten per maand beperkt worden en wordt er tegelijkertijd voor gezorgd dat een product een wegingscoëfficiënt van nul krijgt in de maanden dat het niet beschikbaar is.

Seizoenskorf voor verse groenten en aardappelen

		Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
01.1.7.1.00	Verse groenten	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
01.1.7.1.01	Bloemkolen	5%	5%	5%	3%	3%	3%	5%	5%	5%	5%	4%	5%
01.1.7.1.02	Spruitjes	3%	3%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	3%	3%
01.1.7.1.03	Prei	5%	5%	5%	4%	4%	4%	6%	6%	5%	5%	5%	5%
01.1.7.1.04	Ajuin	7%	7%	7%	5%	5%	5%	8%	8%	7%	7%	7%	7%
01.1.7.1.05	Groene bonen	0%	0%	0%	7%	7%	7%	10%	10%	9%	9%	9%	0%
01.1.7.1.06	Kropsla	10%	10%	10%	7%	7%	7%	11%	11%	10%	10%	9%	10%
01.1.7.1.07	Veldsla	8%	8%	8%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	8%
01.1.7.1.08	Komkommers	0%	0%	0%	12%	12%	12%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
01.1.7.1.09	Tomaten	21%	21%	22%	16%	16%	16%	25%	25%	22%	22%	21%	21%
01.1.7.1.10	Paprika's	6%	6%	6%	4%	4%	4%	7%	7%	6%	6%	6%	6%
01.1.7.1.11	Witloof	12%	12%	13%	9%	9%	9%	0%	0%	13%	13%	12%	12%
01.1.7.1.12	Asperges	0%	0%	0%	13%	13%	13%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
01.1.7.1.13	Champignons	7%	7%	8%	6%	6%	6%	9%	9%	8%	8%	7%	7%
01.1.7.1.14	Wortelen	8%	8%	8%	6%	6%	6%	9%	9%	8%	8%	8%	8%
01.1.7.1.15	Broccoli	5%	5%	5%	3%	3%	3%	5%	5%	5%	5%	4%	5%
01.1.7.1.16	Gemengde sla	4%	4%	4%	3%	3%	13%	5%	5%	4%	4%	4%	4%

		Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
	Aardappelen	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
01.1.7.4.02	Bewaaraardappelen	100%	100%	100%	37%	37%	37%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
01.1.7.4.03	Nieuw oogst	0%	0%	0%	63%	63%	63%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Seizoenskorf voor vers fruit

		Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
01.1.6.1.00	Vers fruit	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
01.1.6.1.01	Appelen Jonagold	3%	3%	3%	2%	2%	2%	1%	2%	1%	2%	2%	2%
01.1.6.1.02	Appelen Golden	4%	4%	4%	3%	3%	2%	2%	2%	2%	3%	3%	3%
01.1.6.1.03	Appelen Granny	16%	16%	16%	12%	12%	8%	7%	9%	7%	12%	12%	12%
01.1.6.1.04	Ronde Peren	4%	4%	4%	3%	3%	2%	2%	2%	2%	3%	3%	3%
01.1.6.1.05	Peren Conference	3%	3%	3%	3%	3%	0%	0%	0%	1%	2%	2%	2%
01.1.6.1.06	Druiven	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	16%	26%	26%	26%
01.1.6.1.07	Perziken	0%	0%	0%	0%	0%	6%	5%	7%	6%	0%	0%	0%
01.1.6.1.08	Abrikozen	0%	0%	0%	0%	0%	6%	5%	0%	0%	0%	0%	0%
01.1.6.1.09	Pruimen	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	13%	11%	0%	0%	0%
01.1.6.1.10	Kersen	0%	0%	0%	0%	0%	13%	12%	0%	0%	0%	0%	0%
01.1.6.1.11	Nectarines	0%	0%	0%	0%	0%	0%	14%	20%	16%	0%	0%	0%
01.1.6.1.12	Sinaasappelen	19%	19%	19%	15%	15%	9%	8%	11%	9%	14%	14%	14%
01.1.6.1.13	Citroenen	3%	3%	3%	2%	2%	1%	1%	2%	1%	2%	2%	2%
01.1.6.1.14	Pompelmoezen	3%	3%	3%	2%	2%	1%	1%	1%	1%	2%	2%	2%
01.1.6.1.15	Mandarijnen	17%	17%	17%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	13%	13%	13%
01.1.6.1.16	Bananen	18%	18%	18%	14%	14%	9%	7%	10%	8%	14%	14%	14%
01.1.6.1.17	Aardbeien	0%	0%	0%	37%	37%	23%	19%	0%	0%	0%	0%	0%
01.1.6.1.18	Meloenen	0%	0%	0%	0%	0%	14%	12%	16%	13%	0%	0%	0%
01.1.6.1.19	Kiwi's	9%	9%	9%	7%	7%	4%	4%	5%	4%	6%	6%	6%

Seizoenskorf voor verse of gekoelde zeevruchten

		Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
01.1.3.3.00	Verse zeevruchten	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
01.1.3.3.01	Grijze garnalen	58%	37%	37%	37%	100%	100%	100%	100%	37%	37%	37%	37%
01.1.3.3.03	Mosselen	42%	63%	63%	63%	0%	0%	0%	0%	63%	63%	63%	63%

Omrekeningscoëfficiënt

BASIS	2013	2004	1996	1988	1981	1974/75	1971	1966	1953	1936/38	1914
2013	-	1,2240 1.2077**	1,4067 1.3740**	1,7265 1.6566**	2,3356	3,5971	4,9279	5,8588	7,6117	31,5965	229,8916
2004	0,8170 0.8280**	-	1,1493 1.1377**	1,4105 1.3717**	1,9082	2,9388	4,0261	4,7866	6,2187	25,8141	187,7464
1996	0,7109 0.7278**	0,8701 0.8790**	-	1,2273 1.2057**	1,6603	2,5570	3,5031	4,1648	5,4109	22,4607	163,3572
1988	0,5793 0.6036**	0,7090 0.7290**	0,8148 0.8294**	-	1,3528	2,0834	2,8543	3,3935	4,4088	18,3009	133,1029
1981	0,4282	0,5241	0,6023	0,7392	-	1,5401	2,1099	2,5085	3,2590	13,5282	98,3907
1974/75	0,2780	0,3403	0,3911	0,4800	0,6493	-	1,3700	1,6288	2,1161	8,7839	63,8853
1971	0,20293	0,24838	0,28546	0,35035	0,47394	0,72993	-	1,1889	1,54462	6,41172	46,63244
1966	0,17069	0,20892	0,24011	0,29468	0,39863	0,6139	0,8411	-	1,2992 1.2968*	5,39298	39,22314
1953	0,13137	0,16080	0,18481	0,22682	0,30683	0,4725	0,64739	0,7697 0.76994*	-	4,151 4.188*	30,19022
1936/38	0,03165	0,03874	0,04452	0,05464	0,07391	0,1138	0,15596	0,18542	0,2409 0.2389*	-	7,2730
1914	0,00435	0,00533	0,00612	0,00751	0,010164	0,0156	0,02144	0,02549	0,03312	0,1375	-

* Omrekeningscoëfficiënt vastgesteld door de Nationale Arbeidsraad voor de loonovereenkomsten en de sociale zekerheid.

** Omrekeningscoëfficiënt vastgesteld door de Nationale Arbeidsraad voor de gezondheidsindex.

8 Huurindexering

De 'Wet van 13 april 1997 tot wijziging van sommige bepalingen betreffende de huurovereenkomsten' (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 21 mei 1997) wijzigt maar in heel beperkte mate de indexering van huurcontracten.

Wat moet je weten over de huurindexering?

- Alle huurovereenkomsten – dus zowel schriftelijke als mondelinge – die voor 31 mei 1997 werden afgesloten kunnen jaarlijks geïndexeerd worden (contracten afgesloten voor 28 februari 1991 moeten dit wel expliciet vermelden; contracten afgesloten na deze datum kunnen steeds geïndexeerd worden tenzij de overeenkomst dit uitdrukkelijk uitsluit).

Mondelinge overeenkomsten afgesloten na 31 mei 1997 kunnen niet geïndexeerd worden, schriftelijke wel. De indexering moet schriftelijk gevraagd worden door de eigenaar (of de verhuurder). Als deze laatste de indexering te laat vraagt, dan kan hij slechts drie maanden voorafgaand aan zijn schriftelijk verzoek terugvorderen.

Bijvoorbeeld: de verhuurder mag in februari indexeren, maar vraagt dit pas in juli. Hij kan aan de huurder slechts vragen om voor de maanden april, mei en juni het verschil – tussen de geïndexeerde huurprijs en de niet-geïndexeerde huurprijs – bij te betalen. Voor de periode juli tot en met januari van het volgend jaar betaalt de huurder de geïndexeerde huurprijs. Omgekeerd, als de huurder vaststelt dat hij te veel huur betaalde, dan kan hij de te veel betaalde bedragen tot 5 jaar terugvorderen.

- De huurprijzen worden eenmaal per jaar geïndexeerd, op de verjaardag van de inwerkingtreding van de huurovereenkomst: dus in dezelfde maand als de maand waarin de huurder de woning mocht betrekken en niet in de maand waarop het huurcontract ondertekend werd.
- De geïndexeerde huur wordt volgens de volgende formule berekend:

Huurprijs = (Basishuurprijs x index van de maand voorafgaand aan de maand van inwerkingtreding van de huurovereenkomst) / Aanvangsindexcijfer.

In deze formule is het nieuwe indexcijfer het indexcijfer van de maand die voorafgaat aan de verjaardag van de inwerkingtreding van de huurovereenkomst (dus van de maand voor de maand waarop de huurder de woning kon betrekken).

Opgelet: vanaf februari 1994 geldt het Gezondheidsindexcijfer als nieuw indexcijfer. De basishuurprijs en het aanvangsindexcijfer zijn beide afhankelijk van de datum waarop de huurovereenkomst werd gesloten. De basishuurprijs mag nooit de door de huurder verschuldigde kosten en lasten bevatten.

Met de tabel op de volgende bladzijde kun je bepalen wat je als basishuurprijs en aanvangsindexcijfer moet nemen. De tabellen worden gepubliceerd door de Federale Overheidsdienst Economie en geven de wettelijke cijfers die in aanmerking moeten genomen worden voor de huurindexering.

Ze zijn terug te vinden op:

<http://statbel.fgov.be/nl/statistieken/cijfers/economie/consumtieprijzen/huurindexatie/>

3. Je sloot een huurcontract af op 5 januari 1992 en kon het huis betrekken op 1 februari 1992. De overeengekomen huurprijs bedroeg €300. Steeds vanaf 1 februari kan je verhuurder de indexering vragen, dit moet weliswaar schriftelijk gebeuren. De verhuurder kan je op 1 februari 1993 vragen het volgende te betalen voor de periode februari 1993 tot en met januari 1994:

$$\frac{\text{€300} \times \text{indexcijfer januari 1993 (met basis 1988)}}{\text{Indexcijfer december 1991}} = \frac{\text{€300} \times 114,53}{111,09} = \text{€309}$$

Op 1 februari 1994 wordt dit:

$$\frac{\text{€300} \times \text{gezondheidsindexcijfer januari 1994 (met basis 1988)}}{\text{Indexcijfer december 1991}} = \frac{\text{€300} \times 115,65}{111,09} = \text{€312}$$

Op 1 februari 2013 kan de verhuurder de volgende huurprijs vragen:

$$\frac{\text{€300} \times \text{gezondheidsindexcijfer januari 2013 (met basis 1988)}}{\text{Indexcijfer december 1991}} = \frac{\text{€300} \times 164,60}{111,09} = \text{€444}$$

4. Op 28 december 1994 sloot je een huurcontract af met basishuurprijs €200. Je kan op 1 januari 1995 het appartement betrekken. Vanaf januari 1995 tot en met december 1995 betaal je €200 huur. Op 1 januari 1996 laat de verhuurder je weten de huurprijs te indexeren. Je betaalt dan voor de periode januari 1996 tot en met december 1996:

$$\frac{\text{€200} \times \text{gezondheidsindexcijfer december 1995 (met basis 1996)}}{\text{Gezondheidsindexcijfer november 1994}} = \frac{\text{€200} \times 98,65}{97,25} = \text{€203}$$

In 2013 wordt de geïndexeerde huurprijs:

$$\frac{\text{€200} \times \text{gezondheidsindexcijfer december 2012 (met basis 1996)}}{\text{Gezondheidsindexcijfer november 1994}} = \frac{\text{€200} \times 136,59}{97,25} = \text{€281}$$

De brochure 'De huurwet', editie 2013 van de Federale Overheidsdienst Justitie kan gedownload worden in PDF-formaat via het internet op http://www.belgium.be/nl/publicaties/publ_de_huurwet.jsp

De Eenheid Consumptieprijzen stelt bovendien een huurcalculator ter beschikking, die bruikbaar is voor alle huurovereenkomsten aangegaan na 1983, en die automatisch de nodige bewerkingen uitvoert voor de berekening van de huurprijsindexeringen. Niet alleen het eindresultaat wordt weergegeven maar ook de te gebruiken indexcijfers. Deze huurcalculator is terug te vinden op: <http://economie.fgov.be/nl/statistieken/cijfers/economie/consumptie-prijzen/huurindexatie/huurcalculator/>

Huurindex *

Basis 1988=100

1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	
89,27	93,77	97,03	97,89	98,82	101,18	104,82	108,89	111,37	114,53	115,65	117,83	119,86	122,09	122,78	J
89,94	94,74	97,11	98,08	99,10	101,63	105,07	109,25	111,72	114,82	116,00	118,22	120,09	121,88	123,08	F
90,32	95,50	96,96	98,19	99,13	101,87	105,33	108,80	111,75	115,02	115,92	118,11	120,13	121,31	122,92	M
90,91	95,87	97,26	98,64	99,58	102,56	105,81	108,86	111,87	115,12	116,10	118,23	120,15	121,33	123,51	A
91,11	95,97	97,04	98,68	99,67	102,65	105,84	109,25	112,28	115,30	116,44	118,15	119,90	121,45	124,18	M
91,37	95,99	97,17	98,79	99,84	102,84	105,91	109,74	112,64	115,32	116,65	118,23	120,00	121,67	124,05	J
91,86	96,51	97,16	99,14	100,15	103,18	106,28	110,34	113,16	116,08	117,45	119,03	120,84	122,78	124,36	J
92,22	96,51	97,25	99,45	100,36	103,52	106,90	110,68	112,97	116,57	117,58	119,38	121,17	122,84	123,87	A
92,50	96,71	97,59	99,27	100,47	104,04	107,87	110,60	113,17	116,36	117,43	118,97	120,81	122,34	123,84	S
92,92	96,66	97,48	99,17	100,50	104,16	108,60	111,01	113,41	116,50	117,24	118,78	121,00	122,37	123,85	O
92,96	96,89	97,40	98,87	100,44	104,03	108,21	111,29	113,77	116,65	117,25	118,97	121,12	122,72	123,83	N
93,17	96,92	97,49	98,90	100,80	104,43	108,08	111,09	113,76	116,83	117,29	118,94	121,29	122,68	123,84	D

Basis 1988=100 (vervolg)

1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
124,27	125,74	128,38	132,54	133,76	135,85	138,27	141,04	143,92	147,94	152,88	152,75	156,90	162,20	164,60	166,65	J
124,56	126,07	128,80	132,74	134,51	136,27	138,99	141,71	144,66	149,12	153,29	153,49	157,81	163,19	164,97	166,90	F
124,57	126,35	129,18	133,02	134,82	136,30	139,74	141,60	144,34	149,95	152,35	153,78	158,28	163,25	165,29	166,97	M
124,87	126,69	130,14	132,76	134,71	136,85	139,70	142,11	144,82	150,19	152,49	154,10	158,53	163,22	165,28	166,39	A
125,08	126,85	130,77	133,05	134,52	137,05	139,97	142,59	144,49	151,16	152,20	154,62	159,09	163,44	165,72	166,14	M
124,86	127,12	131,19	132,74	134,86	137,03	140,21	142,56	144,41	151,74	151,57	154,85	159,71	163,23	165,99		J
124,89	127,43	131,32	133,16	135,11	137,45	140,78	143,00	144,99	152,56	151,55	154,81	159,95	163,52	166,06		J
124,58	127,49	131,41	133,10	135,28	137,49	140,80	143,18	144,95	152,09	151,79	154,92	159,79	163,88	165,82		A
124,83	128,05	131,61	133,37	135,61	137,55	140,64	143,15	145,00	152,46	151,52	155,40	160,12	163,95	165,72		S
124,97	127,85	131,69	133,15	135,22	138,04	140,42	143,10	145,66	152,66	151,76	155,63	160,43	164,43	165,96		O
125,19	128,35	131,94	133,18	135,47	138,03	140,85	143,45	146,68	152,38	151,92	155,76	161,04	164,54	166,14		N
125,42	128,29	131,70	133,29	135,42	137,75	140,96	143,59	147,38	152,59	152,20	156,15	161,20	164,69	166,35		D

* Sinds januari 1994 is voor de huurindexering het gebruik van de **gezondheidsindex** verplicht (Koninklijk Besluit van 24/12/1993, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 31/12/1993).

1. Huurcontract gesloten vóór 1 februari 1994: gebruik **uitsluitend** bovenstaande tabel (Basis 1988 = 100).
2. Huurcontract gesloten vanaf 1 februari 1994: zowel de tabel met basis 1988=100, als de tabellen met basisjaar 1996, 2004 en 2013 kunnen gebruikt worden.

Andere omgerekende indexcijfers hebben geen wettelijke grond.

Basis 1996=100

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	95,95	97,73	99,41	101,26	101,83	103,07	104,29	106,48	109,93	110,94	112,67	114,68	116,98	119,37	122,70	126,8	126,69	130,13	134,53	136,52	138,22
	96,21	98,05	99,6	101,09	102,08	103,31	104,56	106,83	110,09	111,56	113,02	115,28	117,54	119,98	123,68	127,14	127,31	130,69	135,35	136,83	138,43
	96,14	97,96	99,64	100,61	101,9	103,32	104,79	107,14	110,33	111,82	113,05	115,90	117,44	119,72	124,37	126,36	127,55	131,28	135,40	137,09	138,49
	96,29	98,06	99,65	100,63	102,44	103,57	105,08	107,94	110,11	111,73	113,50	115,87	117,87	120,12	124,57	126,48	127,81	131,48	135,37	137,08	138,00
	96,58	97,99	99,45	100,73	102,99	103,74	105,21	108,46	110,35	111,57	113,67	116,09	118,26	119,85	125,37	126,24	128,24	131,95	135,56	137,45	137,80
	96,75	98,06	99,53	100,91	102,89	103,56	105,43	108,81	110,09	111,85	113,65	116,29	118,24	119,78	125,85	125,75	128,26	132,46	135,39	137,67	
	97,41	98,72	100,22	101,83	103,14	103,58	105,69	108,92	110,44	112,06	114,00	116,76	118,61	120,25	126,53	125,69	128,40	132,67	135,63	137,73	
	97,52	99,01	100,5	101,88	102,74	103,33	105,74	108,99	110,39	112,20	114,03	116,78	118,75	120,22	126,15	125,90	128,49	132,53	135,92	137,54	
	97,40	98,67	100,2	101,47	102,71	103,53	106,20	109,16	110,62	112,47	114,08	116,65	118,73	120,27	126,46	125,67	128,89	132,80	135,98	137,45	
	97,24	98,52	100,36	101,49	102,72	103,65	106,04	109,22	110,43	112,15	114,49	116,46	118,68	120,81	126,61	125,88	129,08	133,07	136,38	137,65	
	97,25	98,67	100,46	101,79	102,70	103,83	106,45	109,43	110,46	112,36	114,48	116,82	118,98	121,65	126,39	126,00	129,19	133,57	136,47	137,80	
	97,28	98,65	100,6	101,75	102,71	104,02	106,4	109,23	110,55	112,32	114,25	116,91	119,09	122,23	126,56	126,24	129,52	133,70	136,59	137,97	

Basis 2004=100

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	84,31	85,9	87,38	89,00	89,51	90,60	91,67	93,60	96,63	97,52	99,04	100,80	102,82	104,92	107,85	111,45	111,36	114,38	118,25	120,00	121,49
	84,56	86,18	87,55	88,85	89,73	90,81	91,91	93,90	96,77	98,06	99,34	101,33	103,31	105,45	108,71	111,75	111,90	115,05	118,97	120,27	121,68
	84,51	86,1	87,57	88,43	89,61	90,82	92,11	94,18	96,98	98,29	99,37	101,88	103,23	105,23	109,32	111,07	112,11	115,39	119,01	120,5	121,72
	84,64	86,19	87,59	88,45	90,04	91,04	92,37	94,88	96,79	98,21	99,77	101,85	103,60	105,58	109,49	111,17	112,34	115,57	118,99	120,49	121,30
	84,88	86,13	87,41	88,54	90,53	91,19	92,48	95,34	97,00	98,07	99,92	102,44	103,95	105,34	110,20	110,96	112,72	115,98	119,15	120,81	121,12
	85,04	86,19	87,48	88,70	90,44	91,03	92,67	95,64	96,77	98,32	99,90	102,22	103,93	105,28	110,62	110,50	112,74	116,43	119,00	121,01	
	85,62	86,77	88,09	89,51	90,66	91,05	92,90	95,74	97,08	98,50	100,21	102,63	104,25	105,70	111,22	110,48	112,86	116,61	119,21	121,06	
	85,72	87,03	88,33	89,55	90,31	90,83	92,95	95,80	97,03	98,62	100,23	102,65	104,38	105,67	110,88	110,66	112,94	116,49	119,47	120,89	
	85,61	86,73	88,07	89,19	90,28	91,00	93,35	95,95	97,23	98,86	100,28	102,54	104,36	105,71	111,15	110,46	113,29	116,73	119,52	120,81	
	85,74	86,59	88,21	89,21	90,29	91,11	93,21	96,00	97,07	98,58	100,64	102,37	104,32	106,19	111,29	110,64	113,46	116,96	119,87	120,99	
	85,48	86,73	88,30	89,46	90,27	91,27	93,57	96,19	97,09	98,76	100,63	102,68	104,58	106,93	111,09	110,75	113,55	117,40	119,95	121,12	
	85,50	86,71	88,42	89,43	90,28	91,43	93,53	96,01	97,17	98,73	100,43	102,76	104,68	107,44	111,24	110,96	113,84	117,52	120,06	121,27	

Basis 2013=100

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	69,81	71,13	72,35	73,69	74,11	75,02	75,90	77,50	80,01	80,75	82,01	83,46	85,13	86,87	89,30	92,28	92,21	94,71	97,91	99,36	100,60
	70,02	71,36	72,49	73,57	74,30	75,19	76,10	77,75	80,13	81,19	82,25	83,90	85,54	87,32	90,01	92,53	92,65	95,26	98,51	99,58	100,75
	69,97	71,29	72,51	73,22	74,20	75,20	76,27	77,98	80,30	81,38	82,28	84,36	85,47	87,13	90,52	91,97	92,83	95,54	98,54	99,77	100,79
	70,08	71,37	72,52	73,24	74,55	75,38	76,48	78,56	80,14	81,32	82,61	84,33	85,78	87,42	90,66	92,05	93,02	95,69	98,52	99,77	100,44
	70,28	71,32	72,38	73,31	74,96	75,51	76,57	78,94	80,32	81,20	82,73	84,49	86,07	87,22	91,25	91,87	93,33	96,03	98,66	100,03	100,29
	70,41	71,37	72,43	73,44	74,88	75,37	76,73	79,19	80,13	81,41	82,72	84,64	86,05	87,17	91,59	91,49	93,35	96,40	98,53	100,20	
	70,89	71,85	72,94	74,11	75,07	75,39	76,92	79,27	80,38	81,56	82,97	84,98	86,32	87,52	92,09	91,49	93,45	96,55	98,71	100,24	
	70,98	72,06	73,14	74,15	74,78	75,21	76,96	79,32	80,34	81,66	82,99	84,99	86,43	87,49	91,81	91,63	93,51	96,45	98,92	100,10	
	70,89	71,81	72,92	73,85	74,75	75,35	77,29	79,45	80,51	81,86	83,03	84,90	86,41	87,53	92,03	91,46	93,80	96,65	98,96	100,03	
	70,77	71,70	73,04	73,87	74,76	75,44	77,18	79,49	80,37	81,62	83,33	84,76	86,38	87,93	92,15	91,61	93,94	96,84	99,25	100,18	
	70,78	71,81	73,11	74,07	74,74	75,57	77,48	79,65	80,39	81,77	83,32	85,02	86,59	88,54	91,98	91,70	94,02	97,21	99,32	100,29	
	70,79	71,80	73,21	74,05	74,75	75,70	77,44	79,50	80,46	81,75	83,16	85,09	86,68	88,96	92,11	91,87	94,26	97,31	99,41	100,41	

Voor meer info:

ABVV

Hoogstraat 42 | 1000 Brussel

Tel. +32 2 506 82 11 | Fax +32 2 506 82 29

infos@abvv.be | www.abvv.be

Volledige of gedeeltelijke overname of reproductie van de tekst uit deze brochure mag alleen met duidelijke bronvermelding.

Verantwoordelijke uitgever: Rudy De Leeuw © juni 2014

Cette brochure est aussi disponible en français

www.fgtb.be/brochures

D/2014/1262/8 - 14/1484